విశేష 'ప్రజాదరణ' పొందిన మా ప్రచురణలు

యర్రా సత్యనారాయణ, B.Sc., B.Ed గారి...

- లేటెస్ట్ జనరల్ నాలెడ్జ్ 15/-
- క్విజ్ పవర్ 15/-
- కాంజుగేషన్ ఆఫ్ వెర్బ్స్ డిక్షనరి 16/-
- కామన్ ఎర్రర్స్ 12/-
- వంటలు-పిండి వంటలు 16/-
- జోక్స్ వరల్డ్ 10/-
- ఎ డిక్షనరి ఆఫ్ ఎడ్జెక్టివ్స్ 15/-
- లెర్నర్స్ డిక్షనరి 12/-
- "స్పీడెక్స్" ఇంగ్లీష్ స్పీకింగ్ కోర్స్ 12/-
- జనప్రియ "ఆంగ్లభాష" 15/-
- ఆర్టికల్స్ (A, An & The) 12/-
- స్వయం ఉపాధి (కుటీర పరిశ్రమలు) 15/-
- 'నవభారత్' G.K. 10/-
- 'ఇన్నోవేటివ్' ఇంగ్లీష్ గ్రామర్ 12/-

అన్నవరపు కుమార్,
MA, MPhil, BL, PGDPR, Ph.D గారి...

- S.S.C. (క్లర్క్స్ గ్రేడ్) ప్రీవియస్ & గెస్ పేపర్స్ 12/-
- A.P.P.S.C గ్రూప్ - 1 ప్రీవియస్ & గెస్ పేపర్స్ 12/-
- B.S.R.B. (R.R.B.) ప్రాక్టీస్ పేపర్స్ 25/-
- B.S.R.B. (P.S.Bs) గెస్ పేపర్స్ 18/-

...ర్, MA గారి...

- ...లో..... నేర్చుకోండి! 12/-
- ...ంగ్లీష్ గ్రామర్ 12/-

P. నాగేంద్ర ప్రసాద్, B.Sc., B.Ed గారి...

- ఇన్ఫర్మేటివ్ ఇంగ్లీష్ గ్రామర్ 12/-
- A.P. హిస్టరీ స్పెషల్ క్విజ్ బిట్స్ 10/-
- క్విజ్ "ఇండియా" 10/
- పరీక్షలు-ప్రథమ శ్రేణి 10/
- ★ చక్కని ఇంగ్లీష్ వ్రాయడమెలా? 10/
- ★ త్రిభాషా డిక్షనరి (తెలుగు-ఇంగ్లీష్-హిందీ) 12/
- ★ Learner's G.K. 10/
- ★ గార్డెనింగ్ 10/

యర్రు కృష్ణార్జునరావు, B.Com గారి...

- లాలీ జోక్స్ 8/

వెల్లూరి సీతారామేశ్వరరావు, B.Com గారి....

- ★ నాటి మానవులే- నేటి దేవతలా...! 20/
- ★ పుట్టుమచ్చల శాస్త్రము 10/
- ★ శరీరము - వ్యాధులు 12/
- ★ రాశులను బట్టి.... మీ శృంగార జీవితం 12/
- ★ "తేనె" తో చికిత్సలు 6/

శ్రీమతి Ch. శిరీష గారి....

- ★ "చికెన్" తో వంటకాలు 6/
- ★ "ఎగ్" తో వంటకాలు 6/
- ★ "ఫిష్" తో వంటకాలు 8/

S. నాగేంద్రరాఘవరావు, MA, B.Ed గారి....

- మెంటల్ ఎబిలిటి 12/

అడుసుల రామయ్యాచారి, P.O.L గారి........

- ★ తెలుగువాడుక ప్రయోగాలు (దోషములు - నివారణలు) 15/
- ★ గృహ వైద్యసారము 10/
- ★ ఆయుర్వేద పానీయాలు 10/

...న్నవి స్టాక్‌లో లేవు. స్టార్ మార్క్ లేనివి మాత్రమే స్టాక్‌లో ఉన్నవి.

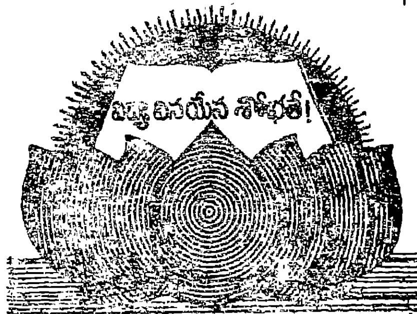
గమనిక : పై వాటిలో మీకు కావలసిన పుస్తకాల ఖరీదును క్రింది అడ్రస్‌కు M.O. చేయండి! పైకము మాకు అందగానే సద... పుస్తకాలను కేవలము Rs.1-00కి V.P.B.P.లో పంపగలము. ఉత్తర-ప్రత్యుత్తరాలకు రిప్లైకార్డ్ తప్పక వ్రాయా... M.O.కూపన్‌లో కావలసిన పుస్తకాల పేర్లు, అడ్రస్ స్పష్టముగా వ్రాయాలి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లోని అన్ని R.T.C. బస్‌స్టేషన్ బ... స్టాల్స్‌లోనూ, రైల్వే స్టేషన్స్‌లోని హిగ్గిన్ బాథమ్స్ మరియు ప్రైవేట్ బుక్ స్టాల్స్‌లోనూ మా ప్రచురణలన్నీ లభించును.

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్, తెనాలి - 522 201. Phone No. 23037

Cont....3rd C...

Informative
ENGLISH GRAMMAR

పత్తిపాటి నాగేంద్ర ప్రసాద్, B.Sc., B.Ed.,
పత్తిపాటి విజయలక్ష్మి కుమారి, B.Com., B.Ed.,
మేదరమెట్ల - 523 212.

☎ 08644-23037
జనప్రియ పబ్లికేషన్స్,
అగ్నికుల క్షత్రియుల వారి వీధి-II.
గంగానమ్మపేట, తెనాలి-522 201.

Informative ENGLISH GRAMMAR

By : **P. N. PRASAD**

ముద్రణ :
నవంబర్, 1996.

వెల :
రూ॥ 16-00.

ముఖచిత్రము :
ఎల్. రమేష్‌బాబు,
విజయవాడ-2.

ముద్రణ :
కీర్తి ప్రింటర్స్,
గణపతిరావువీధి,
విజయవాడ - 520 003.

ముఖచిత్ర ముద్రణ :
ఐడియల్ ప్రోసెస్,
శివకాశి-626 123.

Edition :
November, 1996.

Price :
Rs. 16-00.

Cover Design :
L. Ramesh Babu,
Vijayawada-2.

Printed at :
Keerthi Printers,
Ganapathirao Street,
Vijayawada - 520 003.

Cover Printers :
IDEAL PROCESS,
Sivakasi 626 123.

ప్రతులకు : For Copies :

Janapriya Publications,

Agnikula Kshatriyula vari Street-II,
Gangadamma Pet, TENALI-522 201.

CONTENTS (విషయానుక్రమణిక)

Some Important FOREIGN PHRASES with meanin

ad hoc (L) for this purpose

ad valorem (L) According to its value.

alma mater (L) benign mother applied by old students their school or college.

anno Domini (L) in the year of our Lord.

bona fide (L) in good faith.

bon voyage (Fr) a good journey to you.

de facto (L) from the fact, actual, really.

en masse (Fr) in a body; universally.

en route (Fr) on the road; let us go! march!

exempli gratia (L) for example.

ex gratia (L) an act of grace.

ex officio (L) by virtue of office

faux pas (Fr) a false step, a mistake.

in camera (late L) in a (judge's private) room.

in memoriam (L) to the memory or in memory.

in toto (L) in the whole, entirely.

locus standi (L) a place for standing a right to interfere

mala fide (L) in bad faith, treacherously.

nota bene [= N.B.] (L) mark well.

post mortem (L) after death.

prima facie (L) on the first view.

pro forma (L) for the sake of form.

sine die (L) without a day appointed.

(Note : L=Latin : Fr=French)

INFORMATIVE ENGLISH GRAMMAR

PREPARATORY (ప్రవేశిక) OF ENGLISH GRAMMAR

1. Parts of Speech (భాషా భాగములు)

ఆంగ్ల భాష ఎనిమిది భాషా భాగాలుగా విభజింపబడినది. అవి :

1] Noun, 2] Pronoun, 3] Adjective, 4] Verb, 5] Adverb, 6] Preposition, 7] Conjunction, 8] Interjection.

1] Noun (నామవాచకము) :

వ్యక్తుల, ప్రదేశాల, వస్తువుల, గుణముల పేర్లను తెలియజేయునది Noun.

Ex. : *Mahesh* is an Engineer.
This is a *book*.
Hyderabad is a *City*.
I like his *goodness*.

2] Pronoun (సర్వనామము) :

ఈ Pronoun ను Noun కు బదులు ఉపయోగిస్తారు.

Ex. : 1] *He* is a lawyer. 2] *She* is a doctor.
3] *It* is a good horse. 4] *They* are farmers.

3] Adjective (విశేషణము) :

Noun యొక్క గుణములను తెలియజేయునది Adjective.

Ex. : Krishna is a *good* teacher.

4] Verb (క్రియ) :

పనులను తెలియజేయునది Verb.

Ex. : 1] Raju *is* in his house.

2] Suseela *sings* a song.

5] Adverb (క్రియా విశేషణము) :

a verb, an adjective or another adverb లను విశే కరించి చెప్పునది Adverb.

Ex. : 1] Bhaskar runs *quickly*.

2] He is a *very* good boy.

3] Radha sings *very* sweetly.

6] Preposition (ప్రత్యయము) :

A Preposition is a word that governs a noun or a Pronoun. ఒక Noun కు గాని, Pronoun కు గాని Sentence లోని ఇతర పదాలతో గల సంబంధాన్ని తెలుపునది Preposition.

Ex. : The girls are *in* the class.

] Conjunction (సముచ్చయము) :

రెండు లేక ఇంకా ఎక్కువ words ను, phrases ను, clauses or sentences ను కలుపునది Conjunction.

Ex. : I have a Radio *and* a T.V.

He is poor *but* honest.

8] Interjection (ఆశ్చర్యార్థక శబ్దము) :

An Interjection is a word that expresses some sudden feeling. దుఃఖము, సంతోషము, ఆశ్చర్యము మొదలగు భావములను తెలుపునది.

Ex. : Hurrah ! Huzza ! — Happiness.
Alas ! — Sorrow.
Ha ! What ? — Surprise.
Bravo — Approval.

II. Kinds of Pronouns (సర్వనామముల రకాలు):

ఈ క్రింద ఎనిమిది రకాల Pronouns ఉన్నాయి. వీటిలో Personal Pronouns చాల ముఖ్యమైనవి.

1] Personal Pronouns,
2] Reflexive Pronouns,
3] Emphatic Pronouns,
4] Demonstrative Pronouns,
5] Indefinite Pronouns,
6] Distributive Pronouns,
7] Relative Pronouns,
8] Interrogative Pronouns.

i] Personal Pronouns (పురుషబోధక సర్వనామములు):

Personal Pronouns : 1] First Person (ఉత్తమ పురుష "I"), 2] Second Person (మధ్యమ పురుష "He"), 3] Third Person (ప్రథమ పురుష "IT", "THEY") అను మూడింటికి చెందినవి.

ఈ క్రింది Personal Pronouns ను గమనించండి :

Person	*Number*	*Subjective case*	*Objective case*	*Possessive case*
First person	Singular number	I	me	my, mine
First person	Plural number	We	us	our, ours

Second person	Singular number	you	you	your, y
Second person	Plural number	you	you	your, y
Third person	Singular number	He	him	his, his
		She	her	her, he
		It	It	Its, Its
'rd son	Plural number	they	them	their, t

Nature of Pronoun (సర్వనామ స్వభావము) :

1] Pronoun has number, 2] Pronoun has ge
3] Pronoun has person, 4] Pronoun has cas

iii] Nature of Noun (నామవాచక స్వభావము) :

1] Noun has number, 2] Noun has gender
3] Noun has person (All nouns are in third per
4] Noun has case.

III. VERB (క్రియ)

i] Nature of verb (క్రియా స్వభావము) :

1] Verb has number, 2] Verb has gender,
3] Verb has person, 4] Verb has tense,
5] Verb has voice.

ii] Tense of verb (క్రియా కాలము) :

Tense పని యొక్క కాలాన్ని తెలియజేస్తుంది.

ఈ tenses 1] Present tense, 2] Past tense, 3] F
tense అను మూడు విధాలుగా వుంటాయి.

iii] Verb depends upon the subject. ఒక Verb దానికి ందిన subject యొక్క nature పై ఆధారపడి ఉంటుంది. Subject యొక్క nature మారినపుడు దానికి అనుకూలముగా Verb కూడా మారుతుంది.

iv] Verb contains four or less than four particles. Verb నాలుగు కాని, అంతకంటె తక్కువకాని words లో ంటుంది. Verb నాలుగు పదాలను మించి ఉండదు. వానిలో మొదటివి వాడు helping verbs గాను, చివరిది స్వతంత్రమైన verb గాను ంటుంది.

Ex. : Ravi *likes* to play cricket. (one word)
Ravi *is playing* cricket. (two words)
Ravi *has been playing* cricket. (three words)
Ravi *would have been playing* cricket.
(four words)

a) Verbal words ను Particles అంటారు. పైన తెలిపిన verb యొక్క Particles లో చివరిది ఎల్లప్పుడు దానికి ముందున్న Particle ను అనుసరించి, దాని ఆకారాన్ని మార్చుకుంటుంది.

b) Verb కు ముందు "you" Subject గా ఉండి, అట్టి Subject లోపించే లక్షణాన్ని కలిగి వున్నప్పుడు- ఆ verb ఎల్లప్పుడు Present tense లో ఉంటుంది. దాని Tense form మారదు.

v) **Kinds of Verbs (క్రియా రకాలు) :**

verbs లో రకాలను ఈ క్రింద గమనించండి !

1] Finite verb, 2] Infinitive verb, 3] Transitive verb, 4] Intransitive Verb, 5] Strong verb, 6] Weak verb, 7] Principal verb, 8] Auxiliary verb.

1] Finite Verb (సమాపక క్రియ) :

A Finite verb is a verb which is limited by the person, number and gender of its subject. Subject యొక్క Person, number, gender లకు అనుకూలముగా మారుచుండు verb ను "Finite verb" అంటారు. అనగా Subject ఏ person, number, gender లలో ఉంటుందో.... verb కూడా అదే person, number, gender లలో ఉంటుంది.

Ex. : Rani *runs* to School. (Singular number)
The boys *play* foot ball. (Plural number)

2] Infinitive Verb (అసమాపక క్రియ) :

An Infinitive is a verb which is not limited by the person, number and gender of its subjects. Subject యొక్క person, number, gender లతో సంబంధము లేని verb ను "Infinitive verb" అంటారు ఇది Noun గా పని చేస్తుంది. Verbగా కూడా పని చేస్తుంది.

Ex. : The child likes *to play.*
The boys like *to run* home.

3] Trnsitive Verb (సకర్మక క్రియ) :

A Transitive verb is a verb which denotes action that passes from the subject to the object. Subject చేయు పనియొక్క ప్రభావము object కు చెందునట్టి verbను "Transitive verb" అంటారు.

Ex. : Ravi *gives* tea to his friend.
The boy *kicks* the ball.

4] Intransitive Verb (అకర్మక క్రియ) :

An Intransitive verb is a verb which denotes action hat does not pass from the subject to the object. Subject చేయు పనియొక్క ప్రభావము objectకు చెందని verbను "Intransitive verb" అంటారు.

Ex. : Mamatha *weeps* aloud.
Thriveni *runs* fast.

5] Strong Verb (ప్రబల క్రియ) :

Principal verbs- Past tense రూపాన్ని రెండు విధాలుగా పొందుతాయి. 1] Verb యొక్క చివరలో అదనముగా కొన్ని letters చేరుట వలన Past tense రూపము ఏర్పడుతుంది. 2] Verb words యొక్క లోపల vowels కొన్ని మార్పులు పొందినపుడు Past tense రూపము ఏర్పడుతుంది. ఈ విధముగా verb words లోని inside vowels లో మార్పు రావటము వలన Past tense form ను పొందే verb ను "Strong verb" అంటారు.

Ex. : Come- *Came*; See-*Saw*; Know-*Knew*.

6] Weak Verb (దుర్బల క్రియ) :

Verb నకు అదనముగా- "ed", "d", "t" మొదలైనవి చేరుట వల్ల Past tense రూపాన్ని పొందే verb ను "weak verb" అంటారు.

Ex. : Walk-*Walked;* Believe-*Believed;*
Send-*Sent*.

7] Principal Verb (ముఖ్య క్రియ) :

A Principal verb is a verb that Expresses a meaning of its own. తనకై తాను స్వంత అర్థాన్ని ఇవ్వగల verb ను "Principal verb" అంటారు.

Nature of Principal verb (ప్రధాన క్రియ స్వభావము) :

1] Principle verb- దానికి ముందున్న Auxiliary verbయొక్క- ప్రభావాన్ని బట్టి- తన ఆకారాన్ని మార్చుకుంటుంది.

Ex. : Ravi *plays* foot ball. (only one Principal verb)
Raju *is running* to School. (A. V. & P. V.)
Ranga *has seen* a snake. (A. V. & P. V.)

Principal verb కు ఆరు విధములైన forms ఉంటాయి. ఈ ఆరు రూపాలు Sentences లో ఆరు విధాలుగా ఉపయోగపడతాయి. వీనిని ఈ క్రింది టేబిల్ లో చూడండి !

Present tense	*Past tense*	*Past Participle*	*Present Participle*	*Infinitive*	*Future tense*
go	went	gone	going	to go	will go
see	saw	seen	seeing	to see	will see
take	took	taken	taking	to take	will take
sing	sang	sung	singing	to sing	will sing
eat	ate	eaten	eating	to eat	will eat
break	broke	broken	breaking	to break	will break
bring	brought	brought	bringing	to bring	will bring
buy	bought	bought	buying	to buy	will buy

buy	bought	bought	buying	to buy	will buy
seek	sought	sought	seeking	to seek	will seek
hear	heard	heard	hearing	to hear	will hear
sleep	slept	slept	sleeping	to sleep	will sleep
run	ran	run	running	to run	will run
write	wrote	written	writing	to write	will write
read	read	read	reading	to read	will read
close	closed	closed	closing	to close	will close
open	opened	opened	opening	to open	will open
draw	drew	drawn	drawing	to draw	will draw
blow	blew	blown	blowing	to blow	will blow
make	made	made	making	to make	will make
carry	carried	carried	carrying	to carry	will carry
marry	married	married	marrying	to marry	will marry
bear	bore	born	bearing	to bear	will bear
teacd	taught	taught	teaching	to teach	will teach
catch	caught	caught	catching	to catch	will catch
learn	learnt	learnt	learning	to learn	will learn
start	started	started	starting	to start	will start
stop	stopped	stopped	stopping	to stop	will stop
cook	cooked	cooked	cooking	to cook	will cook
look	looked	looked	looking	to look	will look

2] Principal verb ఒక్కటే Auxiliary verb ను ఉపయోగించకుండా sentences ను frame చేయగలదు.

3] tenses ను పలు రకాలుగా మార్పు చేయుటలో ఇది Auxiliary verbs యొక్క సహాయాన్ని తీసుకుంటుంది.

8] Auxiliary Verb (సహాయక క్రియ) :

An Auxiliary verb is a verb which helps the Principal verb to make sentences in various tenses. Principal verbs- tenses ను రకరకాలుగా మార్పు చేయటములో Auxiliary verbs తోడ్పడతాయి.

Nature of Auxiliary verbs

(సహాయక క్రియల స్వభావము) :

1] Principal verb యొక్క సహాయం లేకుండా ఈ క్రింది Auxiliary verbs స్వయముగా sentences నిర్మించగలవు.

Am, is, are, was, were, have, has, had, do, does, did.

2] రకరకాల tenses గా మార్పు చేయుటలో Principal verbs కు Auxiliary verbs తోడ్పడతాయి.

3] Auxiliary verbs యొక్క ఏర్పాటు స్థిరంగా ఉంటుంది. ఇవి వాని form ను మార్చుకోవు.

4] Will, would, shall, should, can, could, may, might, must లకు "be" కి దగ్గర సంబంధమున్నది.

5] has, have, had లతో "been" కు దగ్గర సంబంధమున్నది.

6] Am, is, are, was, were లతో "being" కు దగ్గర సంబంధమున్నది. Being ఎల్లప్పుడూ Passive voice లోనే ఉపయోగపడుతుంది.

7] Auxiliary verbs సంఖ్య పరిమితముగా 24 వరకు మాత్రమే ఉన్నది.

8] స్వభావాన్ని బట్టి వీటిని five groups గా విభజించవచ్చును. అవి :

Group-I			Group-II		
	Present tense	*Past tense*		*Present tense*	*Past tense*
Singular number	am/is	was	Singular number	has	had
Plural number	are	were	Plural number	have	had

Group-III

	Present tense	*Past tense*
Singular number	does	did
Plural number	do	did

Group-IV		Group-V
Present tense	*Past tense*	
will	would	1) Be
shall	should	2) Been
can	could	3) Being
may	might	
must	must	

IV. Conjugation of the verb play

క్రియా రూప నిష్పత్తి - క్రియా గతి

Principal verbs- రకరకాల tenses లో Auxiliary verbs యొక్క సహాయాన్ని తీసుకొని Sentences ను నిర్మిస్తాయి. 13వ పేజి

నందున్న టేబిల్‌లో Auxiliary verbs, Principal verbs ఈ రె
కలసి ఏ విధంగా Sentences ను నిర్మిస్తున్నాయో గమనించండి.
విధంగా చెయ్యటంలో Principal verb యొక్క form ఎలా వ
తుందో కూడా గమనించండి :

Tense	*Active voice*	*Passive voic*
Simple present tense	I play a game	A game is pla;
Present continuous tense	I am playing	A game is be pla;
Present perfect tense	I have played	A game has b pla;
Present perfect continuous tense	I have been playing	—
Simple past tense	I played	A game was pla;
Past continuous tense	I was playing	A game was being pla;
Past perfect tense	I had played	A game had be play
Past perfect continuous tense	I had been playing	
Simple future tense	I shall play	A game shall play
Future continuous tense	I shall be playing	—

Future perfect tense	I shall have played	A game shall have been played
Future perfect continuous tense	I shall have been playing	–

Active Voice (కర్త్ర్యర్థక ప్రయోగము) :

Rule : 1] am, is, are, was, were ల తరువాత వచ్చిన Principal verb- Present participle గా ఉండాలి. ("Ing" form)

2] have, has, had ల తరువాత వచ్చిన Principal verb- Past participle గా ఉండాలి.

3] will, would, shall, should, can, could, may, might, must ల తరువాత వచ్చిన Principal verb- Present tense లో ఉండాలి.

4] be, been ల తరువాత వచ్చిన Principal verb Present- participle గా ఉండాలి.

Passive Voice (కర్మణి ప్రయోగము) :

Rule : 1] Passive voice లో Principal verb- ఎల్లప్పుడు Past participle గా ఉండాలి,

V. SENTENCE (వాక్యము)

A) Sentence అనగా- కొన్ని words యొక్క సముదాయము! ఇది పూర్తి అర్థాన్నిస్తుంది. Sentence ను మూడు భాగములుగా చేయవచ్చును. అవి :

1) Subject 2) Verb. 3) Object/Complement.

Ex. : Prakash runs the shop.

1) Subject :- "Prakash" – doer of the action.

2) Verb :- "runs"-action ను తెలుపునది.

3) Object :- "Shop"--one to whom the action is done– పనియొక్క ప్రభావము ఎవరికి చెందునో వాడు – Object.

B) Link Between the Parts (భాగముల మధ్య సంబంధము) :

i) The verb depends upon the subject. Subject యొక్క person, number, gender లకు అనుకూలముగా verb ఉంటుంది.

ii) The object depends upon the verb. Subject-Verb యొక్క nature పై ఆధారపడి ఉంటుంది. Verb- Transitive verb ఐనచో object ఉంటుంది. Intransitive Verb ఐనచో object ఉండదు.

iii) Objects are two kinds : 1] Direct object-thing కు చెంది వుంటుంది. 2] Indirect object- person కు చెంది వుంటుంది.

Ex. : Saritha gave *me a pen.*
"me" – Indirect object; "pen"– Direct object.

C) Kinds of Sentences (వాక్యాలలో రకాలు) :

Sentences- నాలుగు రకాలు ! అవి :

a) Assertive sentence, b) Interrogative sentence, c) Order/ Request form, d) Exclamatory sentence. ఈ నాలుగు రకముల sentences లో Subject, Verb, Object లు వాని places ను ఎలా మార్చుకుంటాయో ఈ క్రింది పట్టికల ద్వారా గమనించండి !

a) Assertive Sentence :

Subject	*Verb*	*Object/complement*
Samantha	has sung	a song

b) Interrogative sentence :

Auxiliary Verb	*Subject*	*Principal Verb*	*Object/complement*
Has	Samantha	sung	a song

c) Order/Request form :

Subject	*Verb*	*Object/complement*
(you)	give	me your pen

d) Exclamatory sentence :

Exclamatory word	*Adjective or/and object*	*Subject*	*Verb*
What	a big tree	it	is !

Explanations :

a) Assertive Sentence (స్థిర వాక్యము) : దీనిలో Subject, Verb, Object వరుసగా ఉంటాయి. Verb ఒకటిగా గాని, రెండు, మూడు, నాలుగు Particles గా గానీ ఉంటుంది. ఈ verb- particles సంఖ్య, tense ను బట్టి మారుతుంది. Principal verb చివరి placeలో ఉంటుంది.

b) Interrogative Sentence (ప్రశ్నార్థక వాక్యం) :

Assertive sentence లో Subject కు తరువాత వున్న verb లోని మొదటి Particle "Interrogative Sentence" లో subject కు ముందు చేరుతుంది.

c) Order/Request form (ఆజ్ఞ/ప్రార్థనా వాక్యము) :

దీనిలోని sentence యొక్క form-Assertive sentence లోని form వలెనే ఉంటుంది. కాని subject place లో you- అనే పదము ఉంటుంది. ఇది సాధారణంగా omit (విడువబడి) చేయబడి వుంటుంది.

d) Exclamatory Sentence (ఆశ్చర్యార్థక వాక్యము) :

దీనిలోని sentence లో Subject మరియు Verb కు తరువాతి భాగం subject కు ముందు చేరుతుంది. Sentence మొదట ఒక Exclamatory word కూడా ఉండవచ్చును.

VI. Nature of Questions (ప్రశ్నల స్వభావము)

a) Question words (ప్రశ్నా పదములు) :

ఈ క్రింది వానిని Question Words గా ఉపయోగించవచ్చును. ప్రతి word దాని యెదురుగా చూపబడిన అర్థాన్ని తెలుపుతుంది.

1] Who-doer-person, 2] What-thing, 3] Where-place, 4] When-time, 5] Which-choice, 6] Why-reason, 7] How far-distance, 8] How long-duration, 9] How many-number, 10] How much-quantity, 11] How often-frequency, 12] Who (m)-person (objective case), 13] Whose person (possessive case).

b) Question form (ప్రశ్నా నిర్మాణము) :

1] Assertive sentence నందు ఈ క్రింది Auxiliary verbs లో యేదైనా subject కు తరువాత ఉన్నచో... అది question form నందు subject కు ముందు చేరుతుంది.

am, is, are, was, were, have, has, had, will, would, shall, should, can, could, may, might, must.

2] Do, does, did లు- Principal verbs లో కలిసిపోయి, assertive sentence లో subject కు తరువాత ఉంటాయి. Question

formనందు ఈ verbs- principal verbనుండి విడిపోయి, subjectకు ముందు చేరుతాయి.

3] Negative sentence లో do, does, did అనే పదాలు Principal verb నుండి విడిపోయి, ఈ విడిపోయిన పదాల తరువాత negative గా వుండే పదమైన "not" వస్తుంది.

Question form	*Answer (positive)*	*Answer (negative)*
1) Do you play?	Yes, I play.	No, I do not play.
2) Does he play?	Yes, he plays.	No, he does not play.
3) Did he play?	Yes, he played.	No, he did not play.

4] Question form లో మొదట Question words లో ఏదైనా ఒకటి ఉండవచ్చును.

CHAPTER - I

Spelling (అక్షర గుణితము)

All the twenty six letters in English can be devided into two kinds according to their nature and function. They are [1] Vowels :- a, e, i, o, u. [2] Consonants :- b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, y, z.

1] Vowels (అచ్చులు) :

ఇవి sound కు చెందినవి. ఇవి consonants కంటే చాలా ముఖ్యమైనవి. Vowels లేనిదే consonants- meaningful sound ను ఇవ్వజాలవు. ఇవి రెండు విధాలుగా పనిచేస్తాయి.

a) Vowels లో కొన్ని వాటంతట అవే (consonants లేకుండా) meaningful sound ను ఇస్తాయి.

Ex. : a = ఒక; o = ఓ; I = నేను.

b) Vowels- consonants తో చేరి, meaningful soundను ఇస్తాయి.

Ex. : at, get, on, in, out.

2] Consonants (హల్లులు) :

ఇవి vowels తో చేరి meaningful sound ను ఇస్తాయి. ఈ విధంగా vowels తమంత తామే కాని, లేక consonants తో కలిసికాని ఇచ్చే ఒక meaningful unit of sounds ను "Syllable" అంటారు.

3] Syllable (ఒక అచ్చుగల అక్షర సముదాయం) :

A Syllable is a meaningful unit of sound, made of one vowels sound or the combination of vowel and consonant sounds.

Ex. : at, an, out, up, a, o, I

4] Words (పదములు) :

A Word is the combination of one or more Syllables. ఒకటిగాని, అంతకంటె ఎక్కువగాని Syllables కలిసినచో ఒక word ఏర్పడుతుంది.

Ex. : One, two, three, ass, by, cart, boat.

5] Kinds of Syllables (గుణితాక్షర రకాలు) :

Syllables can be devided into three kinds according to the formation of a Syllable. They are :

1] Vowel sound కి చివర ఒకటిగాని, అంతకంటె ఎక్కువ గాని consonants కలిసి ఏర్పడే Syllable ఒక రకం !

2] Vowel sound కి మొదట ఒకటిగాని, అంతకంటె ఎక్కువ onsonants- కలిసి ఏర్పడే Syllable రెండవ రకం !

3] మొదట- ఒకటిగాని, అంతకంటె ఎక్కువగాని consonants వాటి తరువాత ఒక vowel sound వచ్చి; దీని తరువాత ఒకటి అంతకంటె ఎక్కువగాని consonants కలిసి ఏర్పడే Syllable వ రకం !

: A) One vowel sound + one or more consonants (V+C)

B) One or more consonants + one vowel sound (C+V)

C) One or more consonants + one vowel sound + one or more consonants (C+V+C)

nple words :

Syllable 'A' : (1) at, (2) ass, (3) ash.

[(1) V_1+C_1 (2) V_1+C_2 (3) V_1+C_2]

,, 'B' : (1) to, (2) two, (3) three.

[(1) C_1+V_1 (2) C_2+V_1 (3) C_3+V_2]

,, 'C' : (1) cart, (2) bat, (3) man.

[(1) $C_1+V_1+C_2$ (2) $C_1+V_1+C_1$ (3) $C_1+V_1+C_1$]

nation of Words (పదముల నిర్మాణము) :

Words ఏర్పడటంలో combination syllables ఈ క్రింది రకాలుగా జరుగుతుంది.

1] రెండు syllables కలిసి, word గా ఏర్పడినపుడు– రెండు els ఒకదానితో ఒకటి ఐక్యమగుట ఒక రకం !

Ex. : M*ea*n = Me-an (C+V) (V+C)
B*oa*t = Bo·at (C+V) (V+C)

This is the combination of two or more vowels inside a word It is called diphthong (సంధి).

2] రెండు Syllables ఒక word గా ఏర్పడటంలో- రెండు consonants ఒకదానితో ఒకటి కలియుట రెండవ రకం ! !

Ex. : A*tt*ach = At-tach (V+C) (C+V)
A*lt*er = Al-ter (V+C) (C+V)

This is the combination of two or more consonants inside a word (ఒత్తు).

SPELLING : కొన్ని syllables కలిసి ఒక word ఏర్పడుతుంది కాబట్టి- ఒక word కు spelling చెప్పేటప్పుడు- 'syllables' ను అనుసరిస్తూ.... అన్ని syllabies లోని letters ను ఉచ్చరించాలి. ఇలా syllables ను అనుసరించి, spelling చెప్పటంవలన spelling- corrct గా చెప్పటం సులభ మౌతుంది.

Ex. 1] As-sas-si-na-ti-on = Assassination.
2] E-le-men-ta-ry = Elementary.

KEY TO SPELLING :

1] ఈ క్రింది పదాలలో-last vowel "e" silent (ఉచ్చరింప బడదు)గా వుంటుంది. దీనికి vowel లో ప్రారంభమయ్యే suffix (అంత్య ప్రత్యయము) చేరినచో ఈ "e" లోపిస్తుంది.

love–lovable, loving.
virtue–virtual virtuous.
change–changing.
manage–managing.
elemenate–elemination.
make–making.
take–taking.
care–caring.

2] ఒక word చివర- e, o, y లకు తరువాత "e" ఉన్నపుడు-
ుకి ing, able అనేsuffixes చేరినచో.... ఆ 'e' అలాగే ఉంటుంది.
ుంచదు.

Ex. : see-seeing, agree-agreeable.

3] ఒక word చివర i తరువాత "e" ఉన్నచో- ఆ word
ర vowel తో ప్రారంభమయ్యే suffix చేరినచో "e" లేకుండా
కుంది. మిగిలిన i "y" గా మారుతుంది.

Ex. : lie-lying, die-dying, tie-tying.

4] ఒక word చివర "e" silent గా ఉన్నచో- దానికి చివర
suffix కు మొదట consonant ఉన్నచో "e" అలాగే ఉంటుంది.

Ex. : love-lovely, care-careful, grace-graceful, change- ehangeble, trouble-troublesome, encourage- encouragement.

5] Consonant ముందు వుండి, "y" తో అంతమగు wordsకు
sonant ముందున్న suffix చేరినచో y "i" గా మారుతుంది.

Ex. : happy-happiness, plenty-plentiful, beauty-beautiful, apply-applieation.

6] Consonant ముందు వుండి, "y" తో అంతమగు wordకు
'el తో ప్రారంభమగు suffix చేరినచో "y" అలాగే ఉంటుంది.

Ex. : try-trying, cry-crying, play-playing, buy-buying, apply- applying, imply-implying.

7] word చివర ఒక vowel తరువాత- ఒక consonant
, ఈ రెండు కలిసి యేర్పడిన syllable చివర- 'vowel'తో
ంభమగు suffix కలిసినచో ఆ syllable లోని చివర conson-
'double' అవుతుంది.

Ex. : rebel-rebelling, begin-beginning, fit-fitting, rob-robbing, swim-swimming.

8] పై విధమైన syllable లో vowel ఒకటికి మించి ఉంటే చివరి consonant double కాదు.

Ex. : soon-sooner, brood-brooder, broad-broader, break-breaker.

CHAPTER - II

Vowels Pronunciation
(అచ్చుల ఉచ్చారణ)

English Language లో పదోచ్చారణను "Pronunciation" అంటారు. ఇది wordsను ఉచ్చరించునప్పుడు కలిగే sound కు సంబంధించినది. ఈ sound రెండు రకాలుగా ఉంటుంది. 1] Vowel sound, 2] Consonant sound.

Vowel Sound (అచ్చు ధ్వని) :

Vowel sound రెండు రకాలుగా కలుగుతుంది. a) ఒకే ఒక vowel ఒక soundను ఇస్తుంది. b) రెండు vowels ఒకటిగా కలిసి ఒక soundను ఇస్తాయి. వీనిని Diphthongs అంటారు.

a) Single Vowel (ఒకే అచ్చు) :

Vowel	*Sound*	*Example*
a	aside (అ)	as in always, along
a :	bar (ఆ)	as in car, ball

Vowel	*Sound*	*Example*
ae :	man (యా)	as in pan, ban
e	get (ఎ)	as in bet, met
e :	me (ఈ)	as in dream, deed
i	pin (ఇ)	as in tin, kin
i :	mine (ఐ)	as in bite, line
o	done (అ)	as in none, doctor
o :	mote (ఓ)	as in pole, boat
o	obey (ఒ)	as in november
u	turn (అ)	as in burn, fur
u :	brute (ఊ)	as in truth
u :	mute (వ్యూ)	as in pure, music
u	put (ఉ)	as in bush

b) Diphthong (సంధి) :

Vowel	*Sound*	*Example*
ai	my (ఐ)	as in high
ae	aegis (ఎయ్)	as in tail, main
air = ar	fair (ఏర్)	as in there
au = aw	saw (అ)	as in lawn, lauze
ay = a	say (ఏ)	as in bay, may
ee } e	meet (ఈ)	as in beat, feet, deed
ea } e	meat (ఈ)	scene

Vowel	Sound	Example
ear } er eer	fear (ఇయ్) bear	as in dear, cheer
eu } u ew	few (ఫ్యూ)	as in new, knew, due
ie=e	theif (ఈ)	as in shield, field
ier=er	pier (ఈ)	as in fear
oa=o	boat (ఓ)	as in road, soar
oo=u	moon (ఊ)	as in poor, mood, loom,
ou=ow	bound (ఔ)	as in round, mount
oi	boil (ఆయ్)	as in void, soil
oy	joy (ఆయ్)	as in boy, toy

Formation of vowel sounds
(అచ్చు ధ్వనుల నిర్మాణ క్రమం):

ఒంటి లేక కొన్ని vowels ఒకటిగా యేర్పడి, ఒక meaningful soundను ఇస్తాయి. రకరకాల vowels కలిసిగానీ, విడివిడిగాగానీ ఒకే విధమైన sound ను ఇవ్వగలిగి వుంటాయి. ఇలాగే ఒకేఒక్క vowel- పలురకాల soundsను ఇవ్వగలిగి వుంటుంది.

1) i, e: ee, ea, ie, ei అన్నీ- "ఈ" soundను ఇస్తాయి.
Ex. : is, evening, feel, read, receive, relieve.

2) a, o, ou, au, en అన్నీ- "అ" sound ను ఇస్తాయి.
Ex. : Also, offer, brought, caught, heart.

3) u, oo, o అన్నీ- "ఊ" sound ను ఇస్తాయి.
Ex. : brute, tooth, loose.

4] a, ea, ai అన్ని- "ఏ" sound ను ఇస్తాయి.
Ex. : late, break, hair.

5] పదానికి- మధ్యలోగాని, ప్రారంభంలోగాని "a" అక్షరంతో కూడిన Syllables వున్నప్పుడు- ఆ 'a' యా sound ఇస్తుంది. ఉదా॥ "తాటాకు" లోని "టా" వలె vowel sound ఇస్తుందన్న మాట !

Ex. : apple, man, animal, pair.

6] i, igh, ui- అన్నీ- ఒకే విధంగా "ఐ" sound ను ఇస్తాయి.
Ex. : bite, bright, guide.

7] ou, ow లు రెండూ- ఒకే విధంగా "ఔ" sound ను ఇస్తాయి.
Ex. : stout, ground, down, crown.

8] a, o, u అన్నీ ఒకే విధంగా "అ" sound ను ఇస్తాయి.
Ex. : away, observe, luck.

9] e, ea లు రెండూ ఒకే విధంగా "ఎ" sound ను ఇస్తాయి.
Ex. : met, dead, bread.

10] ఒక word లో 's' తర్వాతకాని, 'z' తర్వాతకాని "ure" వస్తే 'ఙర్' sound ను ఇస్తుంది.
Ex. : pleasure, measure, treasure, seizure.

11] ఒక word లో- 'xt' తర్వాతగానీ, 't' తరువాతగానీ- "ure" వస్తే అది 'చర్' sound ను ఇస్తుంది.
Ex. : picture, lecture, mixture, torture, moisture.

12] c, d, f, h, l, m, n, p, s, tల తరువాత "u" వచ్చినచో 'య్యూ' sound ను ఇస్తుంది.
Ex. : cure, duty, failure, fuel, fuze, huge, luminate, mutal, nude, pure, sure, tution.

ఈ క్రింది table లో పైన వివరించిన sounds ను గమనించండి:

1) **Long Vowels** (దీర్ఘాచ్చులు) :

(ఈ) e : Sound

i	e	ee	ea	ei	ie
is	even	feel	mean	perceive	grief
	event	reel	learn	conceive	chief
	evening	heel	clean	deceive	field
	eve	deep	meat	receive	yield
		creep	beat		believe
		reep	neat		relieve

(ఆ) a : Sound

a	o	o	ou	au	ea	oa
also	on	mock	bought	caught	heart	broad
answer	offer	fox	brought	cause		
all	object	nob	caught	pause		
African	orphan	spot	laugh	aunt		
car	onion	stock		guard		
bar	operate	pond		default		

(ఊ) u : Sound

u	oo	o	oui	ou	ui
brute	foot	loose	louis	lout	bruise
fruit	goose			route	bruit
truth	boot			rout	fruit
rule	tooth			roup	cruise
rude	moon			loup	

(ఏ) a : Sound

a	ea	ai	a	a	a
late	break	hair	may	blame	base
make	bear	fair	gay	game	race
take	tear	chair	pay	same	lace
brake	wear	air	bay	name	trace
male		pair	lay	tame	grace

(యా) ae : Sound

ae	ae	ae	ae	ae	ae
apple	man	drag	wax	lack	pat
aspire	pan	last	tax	back	mat
aspect	ban	blast	lax	slack	sat
average	can	fast		sack	cat
ankle	candle	stand			ass

(ఐ) i : Sound

i	i	i	ui
bite	tide	bright	guide
cite	wide	delight	quite
dine	wine	light	
nine	boxite	night	
fine	excite	might	

(ఔ) ou/ow : Sound

ou	ou	ou	ow	ov	ow
out	pound	house	cow	love	crown
shout	round	blouse	now	above	gown
stout	ground	mouse	bow		down
tout	sound	rouse	how		frown
about	bound		allow		brown

2) Short Vowels : (హ్రస్వాచ్చులు) :

(అ)	(ఒ)	(అ)	(ఉ)	(ఊ)	(ఇ)	(ఎ)	(ఎ)
a	o	u	u	oo	i	e	ea
away	observe	luck	put	hood	in	met	dead
along	occasion	but	push	good	pin	let	read
abide	enough	run	bush	book	bin	kept	lead
aside	jealous	fun		look	nib	less	head
arise	opinion	gun		took	rib	bless	bread

EXERCISE No. 1 :

Find out the two words which are pronounced alike.

1] cr*o*w, s*e*w, dr*a*wn, f*o*ur.

2] w*o*rk, p*o*ur, j*o*urney, sh*o*re.

3] c*u*re, po*u*r, b*u*rn, p*u*re.

4] r*e*al, st*e*al, *e*ager, st*a*lk, st*a*le.

5] r*ou*gh, pl*ou*gh, en*ou*gh, th*ou*gh.

6] f*a*ce, w*a*sh, sug*a*r, d*a*ys.

7] m*a*de, le*a*d, sh*a*de, clo*u*d.

8] gr*oa*n, j*ou*rney, d*ow*ry, elb*ow*.

CHAPTER - III

Consonants Pronunciation
(హల్లుల ఉచ్చారణ)

Consonants- Vowel తో కలిస్తేనే soundను ఇస్తాయి. Vowels సహాయం లేనిదే ఇవి meaningful sound ను ఇవ్వజాలవు. ఈ క్రింది టేబిల్ లో consonant sounds ఏ విధంగా ఉంటాయో గమనించండి !

Consonant	*Sound*	*Example*
b	b (బ)	ball, base
c	k (క)	cob, cry, talc
	s (స)	centre, city

Consonant	*Sound*	*Example*
ch	ch (చ్)	chin, chain
	k (క్)	character, chemistry
d	d (డ్)	dog, date
g	g (గ్)	go, game, goat
	dg (డ్జ్)	lodge, judge
	g (జ)	age, gin
h	h (హా)	hat, head
	'h' silent words	hour (అవర్) honour (ఆనర్)
j	j (జ)	joy, join
	j (జ్ఞా)	Jaggery, Jar
k	k (క)	kite, kill
kn	k- before n= "n" (న) at the biginning of a word	knife (నైఫ్), know (నో
nk	n-before k= "ng" (ఙ్)	tank, bank, sink, pi
l	l (ల)	lady, leg, lass, lose
	'l' silent if comes before d, k, m.	could (కుడ్) walk (వా balm (బామ్) calm (కా
m	m (మ)	man, lame

Consonant	*Sound*	*Example*
n	n (న)	name, nob
ng	ng (ఙ)	sing, long
p	p (ప)	par, pen
r	r (ర)	rack, bird
	'r' silent words	form, harm
s	s (స)	sing, site
sh	sh (ష)	ship, shield
t	t (ట)	tin, ten, tax
	th (ద)	the, this, that, they
	th (త్) at the end of a word	tenth, sixth, fifth
	th (థ)	thunder, throw
	tio (ష)	nation, ratio
v	v (వ)	van, leave
w	w (వ)	cow, how
	'w' silent at the end of a word	draw, law
wr	r (ర) at the beginning of word- before-r	wry, awry
x	ks (క్స)	fox, box, tax
	je (జి, జె)	xyloid, xenial
z	zh (ఝ)	zymesi

Formation of Consonant Sounds

(హల్లు ధ్వనుల నిర్మాణము)

1] b-SOUND :

i] "b" ఇది సహజంగానే "b (బ)" sound ను ఇస్తుంది.
Ex : **ball, base, boy, bat, beauty.**

ii] 'b' silent : ఒక పదం చివర 'b' వుండి, దానికి ముందు "m" వచ్చిన b – sound ను ఇవ్వదు.
Ex. : **lamb, tomb, comb, thumb, dumb.**

iii] 'b' silent : ఒక పదం చివర 't' వుండి, దానికి ముందు "b" వచ్చిన b– sound ను ఇవ్వదు.
Ex : debt, doubt.

2] c– SOUND :

i] "k" sound : c సహజంగానే k sound ను ఇస్తుంది.
Ex. : coy, cry, talc.

ii] "s" sound : e, i, y- లకు ముందు "c" ఉన్నచో- అది "s (స)" sound ను ఇస్తుంది.
Ex. : city, ice, icy.

iii] "ch" sound : ch కొన్ని పదాలలో "ch (చ)" soundను ఇస్తుంది.
Ex. : chin, change, chase, chance, charter.

iv] "ch" కొన్ని పదాలలో "k (క)" sound ను ఇస్తుంది.
Ex. : character, chemistry, chemical.

3] d- SOUND :

"d" sound : ఇది సహజంగానే "d (డ)" sound ను ఇస్తుంది.
Ex. : dog, day, dose.

4] **g- SOUND :**

i] "g" sound : ఇది సహజంగానే "g (గ)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : gun, girl, goat.

ii] "j" sound" : g కి ముందు "d" ఉన్నచో "j (జ)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : lodge, grudge, judge, edge, bridge.

iii] "j" sound : e, i, y లకు ముందు 'g' ఉన్నచో- అది "j (జ)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : age, gin, orgy.

iv] "ng" sound : 'g' కి ముందు "n" ఉన్నచో- అది "ng (ఙ్)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : long, bring, cling.

v] "f" sound : ఒక పదం చివర "h" కి ముందు 'g' ఉన్నచో- అది "f (ఫ)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : rough (రఫ్), cough (కాఫ్), enough (ఇనఫ్), tough (టఫ్).

vi] 'gh' silent : ఒక పదం చివర 'gh' ఉన్నచో- అది కొన్ని సమయాలలో sound ను ఇవ్వదు.

Ex. : through (త్రూ), thorough (థరో), though (దో)

5] h-**Sound :**

i] "h" sound :- ఇది సహజంగానే "h (హ)" soundను ఇస్తుంది.

Ex. : hat, hut, head, heart.

ii] 'h' silent :- కొన్ని పదాలలో మొదట ఉన్న 'h' silent గా ఉంటుంది.

Ex. : hour, honour, honest (ఆనెస్ట్), hotel (ఓటెల్)

6] j- **Sound :**

i] "j" sound :- సహజంగానే "j (జ)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : jug, joy, jet.

ii] "j" sound :– "j" ఒక పదం మొదట ఉన్నప్పుడు కొన్ని చోట్ల "j (జా)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : jeal, jaw.

7] k– **Sound :**

i] "k" sound :- సహజంగానే "k (క)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : kill, kite, keep.

ii] 'k' silent :- "n"కు ముందున్న 'k' sound ను ఇవ్వదు.

Ex. : know, knot (నాట్), knife, knowledge (నాలెడ్జ్)

iii] "ng" sound :- 'k' కి ముందు n ఉన్నచో- అది "ng (ఙ్)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : bank, ankle, tank, rank.

8] l- **Sound :**

i] "i" sound :- ఇది సహజంగానే "l (ల)" soundను ఇస్తుంది.

Ex. : leg, lady, lad, lass.

ii] 'l' silent :- ఒక పదం చివర d, k, m-లకు ముందున్న 'l' sound ను ఇవ్వదు.

Ex. : walk, talk (టాక్), chalk (చాక్), balm, folk (ఫోక్), could, would (వుడ్), should (షుడ్).

9] s- **Sound :**

i] "s" sound :- సహజంగానే "s (స)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : sit, seat, sing, see.

ii] "sh" sound :- h కి ముందున్న "s" "sh (ష)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : ship, shop, shield, shame.

iii] "z" sound :- 's' కు తరువాత "ure" వచ్చినచో- ఇది "z (ఙ)" sound ను ఇస్తుంది

Ex. : Pleasure, measure, treasure.

10] t- **Sound :**

i] "t" sound :- ఇది సహజంగానే "t (ట)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : toy, till, tin, tax.

ii] "th" sound :- h కి ముందున్న "t" "th (త)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : tenth, fifth, sixth.

iii] "dh" sound :- 'h'కి ముందున్న "t" "dh (ద)" soundను కూడా ఇస్తుంది.

Ex. : the, this, these, those.

11] w- **Sound :**

i] "w" sound :- ఇది సహజంగానే "W (వ)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : waut, wax, water.

ii] 'w' silent :- 'r' కు ముందున్న 'w' sound ను ఇవ్వదు.

Ex. : write, wrong, wry, awry.

iii] voiced/voiceless : ఒక పదం చివర 'w' ఉన్నచో- కొన్ని చోట్ల "w (వ)" sound ను ఇస్తుంది. కొన్నిచోట్ల sound ను ఇవ్వదు.

Ex. : 1] voiceless :- draw, flow, saw, jaw, know.

2] voiced :- cow, bow, down, crown.

12] x- SOUND :

i] "ks" sound :- ఇది ఒక పదానికి చివర ఉన్నచో- "ks (క్స)" soundను ఇస్తుంది.

Ex. : fox, box, wax, tax.

ii] "z" sound :- ఒక పదానికి మొదట ఉన్నచో- ఇది "z (జ)" sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : xylophone, xylograph.

13] z- SOUND :

i] "z" sound :- ఇది సహజంగానే "z (జ) sound ను ఇస్తుంది.

Ex. : zoo, zeal, zig, zog

EXERCISE No. 2 :

In each of the following set or words, two words are pronounced alike. Find out the two words.

1] game, general, glance, genius, greet.
2] laugh, cough, plough, tough, thorough.
3] judge, grudge, barriage, college, carriage.
4] lea*s*e, ca*s*e, ba*s*e, clo*s*e, cla*ss*.
5] page, legal, game, guide, large.
6] ca*s*e, clo*s*e, ba*s*e, *s*age, *s*ign.
7] *th*is, *th*ese, *th*ick, *th*in, ten*th*.
8] *c*ase, *c*ity, *c*lose, *c*ease, fa*c*e.
9] *th*ey, *th*eme, *th*ese, *th*ought, *th*eory.
10] *ch*air, *ch*emical, *ch*ase, *ch*aracter, *ch*ance.

CHAPTER - IV

RHYME (అంత్యప్రాసము)

Rhyme is a word that corresponds in its accented vowel and succeeding consonant sounds with a specified word.

ఒక పదంలోని vowel sound, దాని ననుసరించుచున్న consonant sound ఈ రెండు కలిసి యున్న sound వంటిదే మరియొక పదంలో ఉండటాన్ని "rhyme" అంటారు. ఈ rhymes- English Poems లో సాధారణంగా lines చివరలో ఉంటాయి.

Ex.: Rhyming words : trice, nice; flew, blue.

Nature of Rhyme (యమకము యొక్క స్వభావము) :

1] a) రెండు rhyming words లోని- vowel sounds రెండూ కూడా ఒకటిగానే ఉండాలి.

Ex. : i) keep, peep; ii) lump, jump; iii) hate, late.

b) వేరువేరు vowels కలిసి కూడా రెండు పదాలలో ఒకే sound ఇచ్చినచో- అవి కూడా rhyming words గానే ఉంటాయి.

Ex. : i) lea, me; ii) cloud, crowd; iii) lie, eye.

గమనిక : రెండు rhyming words లోని vowel sound కు తరువాత (follow) ఉన్న consonants sound కూడా- రెండు పదాలలో ఒకటిగానే ఉండాలి.

c) వేరు వేరు consonants కలిసి ఐనా ఒకే sound ను కలిగించినచో- దానిని కూడా rhyme గా గుర్తించవచ్చును.

Ex : i] boughs, cows- వీనిలో oughs, ows లు రెండూ 'ఔస్' sound ను ఇస్తున్నాయి.

ii] sky, high- వీనిలో చివరి consonants రెండూ ఒకే sound ఇస్తున్నాయి.

iii] trees, breeze- వీనిలోని చివరి consonants రెండూ ఒకే sound ఇస్తున్నాయి.

2] ఈ క్రింది పదాలలోని rhyming sound ఎలా ఉన్నదో గమనించండి !

read	real	heat	mean	boon	dead	nice	keep
lead	steel	meat	been	soon	red	mice	leap
greed	steal	meet	seen	moon	bed	ice	weep
bead	meal	neat	green	noon	led	price	sweep
breed	jeal	beat	keen	spoon	fed	rice	sleep
need	neal	treat	lean	june	said	trice	reap

వ్	ఇంగ్	క్	ర్	డ్
have	sing	dock	bear	tide
brave	bring	mock	tear	bide
save	ring	lock	care	ride
cave	string	block	mare	side
gave	king	clock	dare	guide
nave	morning	flock	rare	lied

ఐట్	వ్యూ	మ్	ఎస్	ఉఫ్
right	dew	dream	chess	rough
bright	jew	cream	mess	enough
light	due	gleam	ness	tough
sight	flew	beam	less	cough
tight	few	beem	bless	laugh
freight	new	reem	guess	

EXERCISE No. 3 :

Write twenty sets of Rhyming words with the help of your text books or Dictionary.

1]	2]	3]	4] ....
5]	6]	7]	8] ....
9]	10]	11]	12] ....
13]	14]	15]	16] ....
17]	18]	19]	20] ....

EXERCISE No. 4 :

In the following sets of words two words Rhyme with each other. Find the two words

1] seal, soul, pale, feel, soil
2] hair, fire, dear, care, lawyer
3] fear, fire, fare, flower, mayor
4] fire, foyer, fair, fare
5] flew, love, show, though
6] made, lead, shade, cloud
7] brought, draught, shout, craft

CHAPTER - V

STRESS (స్ట్రెస్)

Accent (పదాలను - ఊది, ఒత్తి పలుకుట) :

ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో- ఆంధ్ర, తెలంగాణా, రాయలసీమ వారందరు తెలుగు మాట్లాడుతారు. కాని ఒక ప్రాంతంవారు మాట్లాడేదానికి, మరియొక ప్రాంతంవారు మాట్లాడేదానికి తేడా ఉంటుంది. ఒకే పదంలో ఒకరు ఒకచోట ఒత్తి పలికితే; మరియొకరు మరియొకచోట ఒత్తి పలుకుతారు. ఈ విధంగానే వివిధ దేశాలవారు మాట్లాడే ఇంగ్లీష్ ఉచ్చారణలో తేడా ఉంటుంది. ఈ ఉచ్చారణ విధానాన్ని Accent అంటారు.

Stress :

Accent కలగటానికి కారణం ఒత్తి పలకటం. ఈ ఒత్తి పలకటాన్ని Stress అంటారు. ఒక పదంలో ఒకానొక Syllable పైన కలిగిన Stress వలన Accent ఏర్పడుతుంది. ఈ క్రింది పదాలలో మొదటి Syllable కన్నా, రెండవ Syllable ఒత్తి పలుకుతాము గమనించండి :

Ex. : story', kindness', greatness'

Symbol of Stress (ఒత్తి పలుకుటకు గుర్తు) :

ఒక పదంలో ఏ syllable పై stress ఉంటుందో- ఆ syllable చివర Stress ['] symbol ను నిఘంటువులలో ఇస్తారు.

Chamber's Dictionary, Oxford Dictionary etc. లలో పదాలపై ఉన్న ఈ symbol' ను బట్టి stress ను గుర్తించండి!

Nature of Stress (స్ట్రెస్ స్వభావము) :

1] ఈ stress వలన accent ఏర్పడుతుంది. ఈ accent ప్రజల అలవాటును బట్టి ఉంటుంది.

2] ఒక sentence లోని ఒక పదం యొక్క nature and function ను బట్టి stress ఉంటుంది.

Ex. : noun, verb, adjective etc.

3] ఒక పదముయొక్క formation (నిర్మాణము) ను బట్టి stress ఉంటుంది.

Ex. : (a) simple word, (b) compound word.

Key to Stress :

1] ఒక compound word లో hyphen (-) ఉంటే మొదట పదములో చివరి syllable పై stress ఉంటుంది.

Ex. : black'-boad, back'-bone, post'-man.

2] ఒక compound word లో hyphen లేకపోతే stress రెండవ word లోని చివరి syllable పై ఉంటుంది.

Ex. : backside', afternoon', policeman'.

3] ఒక compound word లోని రెండు elements లో stress మారుతూ ఉంటే రెండు elements లోని చివరి syllabl పైన stress ఉంటుంది.

Ex : jig'-jag', riff'-raff', ding'-dong'-
tip'-top', chit'-chat'.

4] ఒక పదంలో మొదట long vowel తో కూడిన syllable ఉండి, తరువాత short vowel తో కూడిన syllable ఉన్నచో stress మొదటి syllable పై ఉంటుంది.

Ex. : ans'wer, ap'ple, bas'ket, don'key, far'mer. af'ter, gar'den, mar'ket, tea'cher, wai'ter, use'ful, ac'tion.

5] ఒక పదంలో మొదట long vowel తో కూడిన syllable ఉండి, ఆ తరువాత కూడా long vowel తో కూడిన syllable ఉన్నచో stress మొదటి syllable పై ఉంటుంది.

Ex. : al'most, al'ways, pas'sage, car'lo, cha'os, ex'treme, ab'tract, fol'low, da'ta, bam'boo, bag'gage.

6] ఒక పదంలో మొదటి short vowel తో కూడిన syllable ఉండి, తరువాత long vowel తో కూడిన syllable ఉన్నచో- stress రెండవ syllable పై ఉంటుంది.

Ex. : pota'to, toma'to, beyond', about', beside', above', alive', arise', appeal', asleep', believe' mistake', agree', because', command', alone', receive', before', upon', away', enjoy', succeed', impor'tant, elbow'.

7] ఒక పదంలో మొదట short vowel తో కూడిన Syllab' ఉండి ఆ తరువాత కూడా short vowel తో కూడిన syllable ఉన్న slress కొన్ని పదాలకు మొదటి syllable పైన, కొన్ని పదాలకు రెం syllable పైన ఉంటుంది.

Ex. : stress on first syllable	stress on second syllable
Sim'ple, up'per	protect', budget'
pen'cil, cir'cus	forget', beget'
pun'ish, rib'bon	disturb', assert'

8] a) ఒక పదంయొక్క nature and function మారినచో stress మారుతుంది. ఒక పదం verb అయినచో ఒకచోట noun అయినచో మరియొకచోట stress ఉంటుంది.

Verb	Noun	Verb	Noun
ad'mire	admira'tion	inform	in'forma'tion
repre'sent	represen'tation	con'fuse	confu'sion
ce'lebrate	celebra'tion	sub'mit	submi'ssion
con'sult	consulta'tion	de'vote	devo'tion
in'vite	invita'tion	su'ggest	sugges'tion
protect'	protec'tion	e'lect	elec'tion
ap'ply	applica'tion	com'pose	composi'tion
recog'nise	recogni'tion		

b)

Noun (object)	Noun (subjective)	Noun (subjective)	Noun (person)
'telegraph	tele' graphy	'music	mu'sician
'photograph	pho'tography	'magic	ma'gician
'democrate	demo'cracy	'physic	phy'sician
		'optic	opti'cian
		'electric	elec'trician
		'politic	poli'tician

c] ఈ క్రింది పదాలలో stress మొదటి syllable పై ఉంటుంది. at'las, ea'ger, jour'nalist, ten'der, beg'gar farm'er prin'cipal, terr'ace.

com'fort, meas'ure, or'der, ter'ror, lei'sure, ten'sion, tri'umph, tal'ent treat'ment, pun'ish, pol'itic.

EXERCISE No. 5

In the following sets of words one word is st
in the same way as the first word, find out that wc

1] admire, telegraph, democrat, magic, inform.
2] order, enjoy, punish, electric, tomato.
3] import, recognise, tomato, democrat, principal
4] photograph, invitation, telegraph, politician.
5] after, apple, aloud, action.
6] event, eager, extreme, elbow.
7] devine, dazzle, docorate, delay.

CHAPTER - VI

PREFIX (ఉపసర్గము)

A Prefix is a word or a verbal element placed
beginning of a word qualifying meaning or an inf
formation.

Prefix తెలుగులో ఉపసర్గ లాంటిది. **Ex** : en,

Nature of prefix (ఉపసర్గ స్వభావము) :

1] ఇది ఒక meaningful word కు ముందు
చేరుతుంది.

2] ఇది ఒక పదానికి ముందు చేరుటవలన ఆ పదము
స్వభావము మారుతుంది.

a) Noun-Verb గా మారుతుంది.

Ex : joy (noun); *en*joy (verb).

b) Adjective-Verb గా మారుతుంది.

Ex : rich (a); *en*rich (verb).

Prefix-verbal element కావున ఇది చేరుట వలన ఆ పదము verb గా మారుతుంది.

3] Prefix చేరటం వలన పదము యొక్క meaning మారుతుంది.

Ex : correct— *in*correct trust— *mis*trust
stop— *non*stop loyal— *dis*loyal
done— *un*done side— *pre*side
turn— *re*turn leg— *fore*leg

4] Prefix ఈ క్రింది రూపాలలో ఉంటుంది.

a) A syllable, b) A word.

5] Prefix కలిసియున్న పదము నుండి Prefix ను వేరుచేసి మిగిలిన పదభాగం ఒక meaningful word గా ఉంటుంది.

EXERCISE No. 6 :

(a) Pick out the Prefixes from the following wor
mistake, engulfed, recover, mistaken, impc
enjoy, impose, repay, impress, illegal, undc
refresh, impure, disagree.

(b) Study the change in the meaning of the foll
ing words when the Prefix joins them.

Pre-fix		word with prefix	Pre-fix	word	word with prefix
re :	-turn	return	in :	-habit	inhabit
	-ply	reply		-direct	indirect
	-mark	remark		-correct	incorrect
	-open	reopen		-ability	inability
	-place	replace		-human	inhuman
un :	-done	undone	en :	-joy	enjoy
	-happy	unhappy		-large	enlarge
	-just	unjust		-rich	enrich
	-able	unable		-able	enable
	-seen	unseen		-courage	encourage
dis :	-agree	disagree	pre :	-fix	prefix
	-charge	discharge		-serve	preserve
	-close	disclose		-side	preside
	-count	discount		-text	pretext
	-cover	discover		-position	preposition

ex :	-change	exchange	under :	-line	underline
	-claim	exclaim		-go	undergo
	-press	express		-take	undertake
	-pose	expose		-wear	underwear
Fore :	-leg	foreleg	up :	-hold	uphold
	-arm	forearm		-grade	upgrade
	-head	forehead		-set	upset
	-word	foreword		-keep	upkeep
	-finger	fore finger		-lift	uplift
inter :	-national	international	Vice :	-principal	vice principal
	-mediate	intermediate		-chancellor	vice chancellor
	-state	interstate		-chairman	vice chairman
	-district	interdistrict		-president	vice president
	-caste	intercaste			

mid :	-day	midday	bi :	-cycle	bicycle
	-night	midnight		-focal	bifocal
	-term	midterm		-annual	biannual
	-summer	midsummer		-pass	bipass
semi :	-circle	semicircle	tri :	-angle	triangle
	-final	semifinal		-colour	tricolour
	-colour	semicolour		-wheeler	triwheeler
	-government	semigovernment		-pad	tripad
uni :	-versity	university	non :	-stop	non-stop
	-versal	universal		-payment	nonpayment
	-formal	uniformal		-voilence	nonvoilence
	-lateral	unilateral		-sense	non-sense
	-cycle	unicycle		-suit	non-suit

EXERCISE No. 7 :

Pay attention to the prefix or starter, and write two more words using the same prefix.

Prefix	Starter	Prefix	Starter
in—	insensitive	dis—	disrespect
un—	unconscious	re—	reelect
im—	impossible	dis—	displease
ex—	ex-husband	un—	unkind
un—	unsure	re -	repay
in—	incapable	non—	non-payment
dis—	disorder	mis—	misfortune

CHAPTER - VII

Suffix (అంత్యప్రత్యయము)

A Suffix is a letter or a syllable that can be placed at the end of a word in a word formation.

ఒక పదము చివరచేరు ఒకటి లేక అంతకంటె ఎక్కువ letters ను Suffix అంటారు. ఇది తెలుగులోని ప్రత్యయము (preposition) లాంటిది కాదు. తెలుగులో ఒక పదానికి చివరచేరు- కారు, కత్తె, అగు, ఐన, తనము, అరికము మొదలగువానివంటిది. దీనిని "అంత్యప్రత్యయము" అని అంటారు.

a] Nature of Suffix (అం॥ ప్ర॥ స్వభావము) **:**

1] ఇది ఒక పదానికి చివర చేరుతుంది.

2] **Suffix** బయటివలన పదము యొక్క స్వభావం మారుతుంది. verbs- nouns గా, adjectives గా మారుతాయి. Nouns- adjectives గా; adjectives– nouns గా మారుతాయి. Verb యొక్క tense మారుతుంది. Number మారుతుంది.

3] Suffix చేరుటవలన పదము యొక్క meaning మారుతుంది.

4] Suffix ఈ క్రింది రూపాలలో వుంటుంది.

a) a letter, b) a syllable

5] Suffix చేరియున్న పదమునుండి- ఆ suffix ను వేరు చేసినప్పటికి, మిగిలివున్న పదము ఒక meaningful word గానే వుంటుంది.

B) ఈ క్రింది suffixes ఒక పదము చివర చేరుతాయి. ఇవి చేరినప్పుడు words-nouns గా మారుతాయి.

Suffix	word	word with suffix	Suffix	word	word with Suffix
-age	store	storage	-tion	collect	collection
-al	propose	proposal	-ment	appoint	appointment
-ance	accept	acceptance	-ness	weak	weakness
-ence	refer	reference	-ship	friend	friendship
-ice	just	justice	-ure	please	pleasure
-ation	inform	information	-ity/ty	capable	capability
-ing	build	building			

(C) ఈ క్రింది Suffixes ను మరియు ఇవి చేరిన పదాలను జాగ్రత్తగా గమనించి, ఇలాంటి పదాలను కొన్నింటిని మీ Text Book నుండి మరియు Dictionary ల నుండి సేకరించండి !

word	word with Suffix	word	word with Suffix
	Suffix : -age		Suffix : -ation
store	storage	inform	information
marry	marriage	locate	location
carry	carriage	vocate	vacation
pass	passage	continue	continuation
	Suffix : -al		Suffix : -ity/-ty
Propose	proposal	capable	capability
mind	mental	certain	certanity
try	trial	local	locality
dismiss	dismissal	honest	honesty

word	word with Suffix	word	word with Suffix
	Suffix :		Suffix :
	-ance		-ing
accept	acceptance	build	building
appear	appearance	call	calling
allow	allowance	roll	rolling
		cut	cutting
Suffix :		Suffix :	
-dom		-ment	
king	kingdom	appoint	appointment
free	freedom	enjoy	enjoyment
duke	dukedom	employ	employment
		entertain	entertainment

word	word with Suffix	word	word with Suffix
Suffix :		Suffix :	
-ence-		-ness	
refer	reference	weak	weakness
prefer	preference	good	goodness
differ	difference	bright	brightness
infer	inference	fit	fitness
		ill	illness
Suffix :		Suffix :	
-ship		-er	
friend	friendship	work	worker
king	kingship	drive	driver
scholar	scholarship	make	maker
free	freeship	play	player

EXERCISE No. 8 :

Study the following suffixes; pay attention to the starter and write one more word using the suffix.

Suffix	Starter	Suffix	Starter
-ity	electricity	-ship	friendship
-ful	joyful	-tion	decoration
-ness	kindness	-ance	assistance
-tion	population	-er	driver
-ness	weakness	-al	proposal
-dom	freedom	-ity	morality
-ance	acceptance	-age	storage

CHAPTER - VIII

Articles (నిర్దేశ్యక విశేషణాలు)

A or *an, the* లను "articles" అంటారు. Articles are the demonstrative adjectives కనుక ఇవి noun ను qualify చేస్తాయి. Noun కు ముందు చేరుతాయి. Articles రెండు రకాలు ! అవి

1] Definite article— *the,* 2] Indefinite article— a or *an.*

1] "The" definite article. ఇది ఒక వ్యక్తిని గాని వస్తువును గాని, స్పష్టంగా తెలుపునది.

Ex. : *The* teacher came to *the* class.

"The teacher" అనగా మనము యే teacher ను గురించి మాట్లాడుతున్నామో ఆ teacher అని అర్థము !

2] "A" or "An" లు రెండూ "ఒక" అనే అర్థాన్నే ఇస్తాయి. ఈ article- person, thing ఎవరైనది స్పష్టంగా తెలుపదు. దీనిని singular number లోని– nouns కు ముందు మాత్రమే ఉపయోగించాలి.

Ex. : There is *a* man at the gate.

"a man" అనగా "ఒక మనిషి" అని అర్థం ! కాని ఆ మనిషి ఎవరైనది తెలియదు.

Use of the definite article :

1] ముందు ఒక person, place or thing ను గురించి మాట్లాడి వుంటే- దానిని గురించి మరలా చెప్పునపుడు ఆ noun కు ముందు "the" ఉపయోగించాలి.

Ex. : *The* pen you lost is found here.

2] ఒక singular noun- దాని జాతినంతటిని తెలుపునపుడు దానికి ముందు "the" ఉపయోగించాలి.

Ex. : i) *The* cow is a usual animal.
ii) *The* horse is a noble animal.

3] నదుల పేర్ల కు ముందు "the" ఉపయోగించాలి.

Ex. : *The* Ganges, *The* Indus, *The* Godavari, *The* Krishna, *The* Pennar, *The* Amazon *The* Thames.

4] సముద్రములు, మహాసముద్రముల పేర్ల కు ముందు "th ఉపయోగించాలి.

Ex. : *The* Red Sea, *The* Indian ocean,
The Black Sea, *The* Passific ocean,
The Baltic Sea, *The* Atlantic ocean.

5] కొండలు, పర్వతముల పేర్ల కు ముందు "The" ఉపయోగించాలి.

Ex. : *The* Nilagiris, *The* Himalayas, *The* Vindhyas
The Sathpuras, *The* Alps, *The* Aravalis.

6] లోయలు, అఖాతముల పేర్లకు ముందు "The" ఉపయోగించాలి.

Ex. : *The* Persian Gulf, *The* Indus Valley,
The California.

7] ద్వీప సమూహముల పేర్లకు ముందు "The" ఉపయోగించాలి

Ex- : *the* Andamans, *the* British Islands,
the Phillipines, *the* East Indies.

8] కొన్ని పుస్తకాల పేర్లకు ముందు— "The" ఉపయోగించాలి

Ex. : *the* Vedas, *the* Ramayana, *the* Puranas
the Bharata, *the* Bible.

9] ప్రపంచములో ఒకే ఒక సంఖ్యలో గల వాటిపేర్లకు ముందు "The" ఉపయోగించాలి.

Ex. : *the* Sun, *the* Moon, *the* Sky, *the* Sea,
the Ocean, *the* Earth.

10] ఒక proper noun కు ముందు adjective ఉన్నచో ఆ adjective కు ముందు— "The" ఉపయోగించాలి.

Ex. : *the* Great Asoka, *the* immortal Shakespeare

11] Superlative degree లోని adjective కు ముందు— The" ఉపయోగించాలి.

Ex. : *the* darkest, *the* smallest, *The* best,
the longest.

12] ఒకటవ, రెండవ అని స్థానసంఖ్య(ordinals)లకు ముందు— "The" ఉపయోగించాలి.

Ex. : *the* first, *the* second, *the* third, *the* fourth *the* sixth, *the* seventh.

13] Musical instruments యొక్క పేర్లకు ముందు— "The" ఉపయోగించాలి.

Ex. : *the* flute, *the* violin, *the* hormonium *the* thabala.

14] Noun లోపించి, adjective మాత్రమే ఉన్నచో ఆ adjective కు ముందు— "The" ఉపయోగించాలి.

Ex. : 1] *The* poor cannot enjoy luxury.
2] *The* educated will be cultured.

15] Comparative degree లోని adjective కు ముందు adverb గా "The" ఉపయోగించాలి.

Ex. : *the* more *the* merrier.
the more we get *the* more we want.

The use of indefinite article :

a) The use of "A" : అన్ని singular number లోని nouns కు ముందు- "A" ఉపయోగించాలి. (*a* book, *a* boy, *a* ca *a* dog.)

Ex. : 1] twelve inches make *a* foot.

2] ఒకానొక అను అర్థంలో "A" ఉపయోగించవచ్చును.

Ex : Once there lived *a* King.

3] Any అను అర్థంలో కూడా A ఉపయోగించవచ్చును.

Ex : *A* cow is *a* useful animal.

b) Use of— "An" :

1] ఒక Singular number లోని పదములో మొదట vo sound ఉన్నచో ఆ పదానికి ముందు- 'An' ఉపయోగించాలి.

Ex : *an* ass, *an* ankle, *an* egg, *an* elephant, *an* ox, *an* ink-pot, *an* inn, *an* orange, *an* umbrella. *an* educated man, *an* uncultured man.

2] ఈ క్రింది పదాలలోని మొదటి sound- vowel sound కాబట్టి దీనికి ముందు-'An' ఉపయోగించాలి.

Ex. : *an* hour, *an* M.L.A., *an* honour, *an* hones man, *an* historical novel, *an* honourable man, *an* M.P., *a* hotel

పై పదాలలో- 'h' (silent) పలుకదు.

3] ఈ క్రింది పదాలలో మొదట vowel letters ఉన్నప్పటికీ అవి consonant sound ఇస్తాయి. Vowel sound ఇవ్వవు. కాబట్ దీనికి ముందు- 'An' ఉపయోగించరాదు. A ఉపయోగించాలి.

Ex. : *a* ewe, *a* union, *a* unicorn, *a* European, *a* useful man, *a* European dress, *a* University *a* one rupee note, *a* one, *a* one eyed man.

Note : పై పదాలలో వున్న "E (ఎ)"; "O (ఒ)"; "U (ఉ)" అను vowels- "యి (yi)", "వ (va)", "యు (yu)" అన consonant sound ను ఇస్తున్నాయి.

4] ఈ క్రింది పదాలలో consonant letter యిచ్చే sound vowel sound కాదు. కాబట్టి వీనికి ముందు "A" ఉపయోగించాలి.

Ex : *a* woman (వు), *a* hole (హో), *a* yard (యా) *a* whole (హో), *a* horse (హా) *a* wheel (వ్హీ

EXERCISE No. 9 :

Fill in the blanks using suitable articles.

1] — trial of—case began in January.

2] Take—umbrella but not a rain coat since I have two umbrellas but only one rain coat.

3] I met him just—hour ago but he did not tell me anything about— meeting tomorrow.

4] —next morning—boys were there again.

5] Portia, dressed as—lawyer, helped— duke conduct the case.

6] At 4 P M. — interviews came to—end.

CHAPTER - IX

Preposition (విభక్త్యర్థక ఉపసర్గ)

A Preposition is a word that takes the place before a noun or a pronoun in a sentence. Preposition governs a noun or a pronoun. ఒక preposition-noun కు గాని, pronounకు గాని sentenceలోని ఇతర పదాలతో గల సంబంధాన్ని తెలిపే పదం ! The prepositions are of three kinds : 1] Simple Prepositions, 2] Compound Prepositions, 3] Phrase Prepositions.

1] Simple Prepositions (సరళ ఉపసర్గలు) :

ఈ క్రిందివానిని "simple prepositions" అంటారు.

Ex. : at, by, for, from, **in**, of, off, on, out, through, till, to, up, with.

2] Compound Prepositions (సమాన ఉపసర్గలు) :

Ex. : about, above, across, along, amidst, among, amongst, around, before, behind, below, beneath, beside, beetween, beyond, inside, outside, within, without, underneath.

3] Phrase Prepositions (వాక్యభాగ ఉపసర్గలు) :

ఈ క్రిందివానిలో గల group of words ఒకే preposition force కలిగి ఉన్నాయి. వీనిని "phrase prepositions" అంటారు.

Ex. :

along with	on (in) behalf of	on account of
away from	in case of	in regard to
because of	in course of	in the event of
by dint of	in favour of	owing to
by means of	in front of	with refe-rence to
by reason of	in order to	with regard to
y way of	in place of	with a view to
/ virtue of	in spite of	with an eye to
or the sake of	in stead of	in reference to
		in addition to

Use of Prepositions (ఉపసర్గల ఉపయోగం) :

(a) ఒక preposition- ఒక sentence లో వున్నప్పుడు, వున్న ఆ placeకు next place లో- noun గాని, pronoun గాని వుంటుంది. దీనిని "object of a preposition" అంటారు.

Ex. : The book is in the box.

(b) Preposition ఎల్లప్పుడు ఒకటి లేక కొన్ని పదాలను అంటిపెట్టుకొని వుంటుంది.

Ex. : 1] according to, 2] afraid of, 3] suffer from.

పై పదాలలో 'according' అనే పదానికి, 'to' అనే preposition కు దగ్గర సంబంధమున్నది. కాబట్టి ఇవి జంటగా వస్తాయి. ఈ విధంగానే afraid of, suffer from అనే పదాలు జంటగా వస్తాయి. అందుచేత prepositionsను పీటిని అనుసరించే పదాలతో సహా గుర్తుంచుకోవటం అవసరం! ఈ Prepositions కొన్ని పదాలకు ముందు చేరుతాయి. కొన్ని పదాలకు తరువాత చేరుతాయి. ఈ క్రింది పదాలు - prepositions ననుసరించే వాటితో రూపొందించబడ్డాయి. వీటిని బాగా అభ్యసించుట ఉపయుక్తముగా వుంటుంది.

afraid of, adstain from, acquainted with, aim at, associate with, ashamed of, addicted to, afflicted with, absorbed in, accustomed to, as well as, at the end of, able to, arrive at, at day break, at dawn, at noon, at night, at mid night, apply to, apart from, beware of, beg for, believe in, begin with, capable of contrary to, care for, common to, consist of differ from, depend upon, devoted to, due to, disgusted with, deprived of, dispose off, deal with, escape from exclude from, equal to, eligible for, entitled to, fond of full of, fit for, find out, favourable to, greedy of, grumble with, get up, glare at, good for, good at, hope for, involved in, invested with, indulged in, insist on, inferior to in the morning, in the evening, in the day, in the afternoo

junior to, key to, known to,kick at, legal to, leave behind, limit to, look at, less than, make up, make fun of, obedience to, oblige to, on foot, out of, ought to, prevent from, prepare for, pointed to, pick up, puzzle over, recover from, restrain from, reduce to, refer to, run away, superior to, subordinate to, suffer from, submit to, sorry for, suited to, seem to, so well as, set out, set up, search for, stare at true to, turn out, vex with.

EXERCISE No. 10 :

Fill in the blanks using suitable prepositions :

1] He sells — twenty leaves — bread a day.

2] They were seen — the museum going around — some tourists.

3] He walked east and came — one of the quiet parts — the city.

4] The white man looked — me. May be he felt, superior — me.

5] M. S. was invited to sing — the great hall — the U. N. General Assembly.

6] Sir, I want to be friend – you and to prove this I am willing to lend you the money – three months free of interest.

7] -- a plastic bottle he sprinkled -- the palm of his hand a white powder.

CHAPTER - X

Conditionals (కండిషనల్స్)

ఈ క్రింది పదాలను "Conditionals" అని పిలుస్తారు. [1] If, [2] Unless. ఈ రెండు conditionals- condition and result ను తెలుపు sentences ను frame చెయ్యటానికి తోడ్పడతాయి.

a) Use of "If" :

"If" ఒక conjunction. ఇది రెండు చిన్న sentences ను ఒక పెద్ద sentence గా కలుపుతుంది. If ఒక condition ను తెలుపుతుంది. కాబట్టి 'if' వున్న sentence లో- "if" తరువాత ఉన్న చిన్న sentence- condition ను తెలుపుతుంది. దీని తరువాత వచ్చే రెండవ చిన్న sentence ఆ condition వలన కలిగే result ను తెలుపుతుంది.

Ex. : *If* you study well, you can pass.

Part-I : You study well, Part-II : You can pass.

ఈ రెండు భాగాలను-Part-I కు ముందు If చేరి కలుపుతుంది. ఈ క్రింది లక్షణాలను గమనించండి !

Nature of "If" Sentence :

1] If-Part-I కు ముందు చేరుతుంది. ఈ sentence condition ను తెలుపుతుంది. 2] Part-II-Part-I తో చేరుతుంది. 3] Part-I and Part-II లకు మధ్య ఏ విధమైన conjunctive word ఉండదు. 4] Part-I లోని verb యొక్క tense కు, Part-II లోని verb యొక్క tense కు మధ్య ఒక విధమైన దగ్గర సంబంధం ఉంటుంది.

Link Between the verbs of Part-I & Part-II :

1] Part-I లోని verb — simple 'present tense' లో ఉంటే, Part-II లోని verb simple 'future tense' లో ఉండాలి.

2] Part-I లోని verb — simple "past tense" వుంటే, Part-II లోని verb — simple "future" లో వుండాలి

Note : పై విధంగా వున్నపుడు will, shall, can, may, must లు మాత్రం "past tense form"లో వుండాలి.

3] Past-I లోని verb — "Past perfect" లో వుంటే, Part-II లోని verb-"future perfect"లో వుండాలి.

Note : దీనికి కూడా పై Note విధంగానే will, shall, can, may, must లు "Past tense form"లో వుండాలి.

Ex. : 1] *If* you run up, you can catch the bus.
2] *If* you run up, you could catch the bus.
3] *If* you had run up, you could have caught the bus.

4] "If" ను ఉపయోగించి, రెండు చిన్న sentences ను ఒక sentence గా కలుపునపుడు ఈ క్రింది అంశాలను గమనించాలి !

a) రెండు sentences లోని 'verbs'- పైన తెలిపినట్లు వుండవలసిన విధంగా సరియైన formలో ఉన్నపుడు వాటిని "If"తో కలపాలి.

b) రెండు sentences లోని verbs- ఉండవలసిన form లో లేకపోతే- వాటిని సరియైన form లోనికి మార్చి "If" తో కలపాలి.

c) Part-I కు ముందు "If" ను condition ను తెలిపే చిన్న sentence కు ముందు మాత్రమే చేర్చాలి.

d) "If" తరువాత sentence కు రెండవ sentence కు (Part-I and Part-II) మధ్య ఏ పదాన్ని conjunctive గా ఉపయోగించరాదు.

e) రెండవ చిన్న sentence లో మొదట only, then, then, so, because, but, when, therefore మొదలైన పదాలలో ఏది వున్నా దానిని తొలగించరాదు.

EXERCISE No. 11 :

Express the idea in the following sentences in one sentence by using-"If"—

1] It rains. We postpone our picnic.

2] I find your pen I give it to you.

3] He runs all the time. He can get there in time.

4] You do not study hard. You will fail.

5] Raju studied hard. He can get a first class.

6] He started now. He could be in time.

7] He stopped smoking. He can get fat.

8] I had a degree. I can get a job easily.

9] She had studied hard. She could get a first class.

10] You had started early. You can catch the train.

11] You had come to me. I shall help you.

12] He had taken my advice. He will not get into trouble.

NEGATIVE IN "If" SENTENCE :

"If" sentence లో - negative (no, not, never) ఉండ వచ్చును. కాని "If" ఎక్కువగా positive sentence లోనే ఉపయో గిస్తారు. If రెండు positive sentences ను కాని లేక రెండు negative sentences ను గాని ఒక sentence గా కలుపుతుంది. కాన

[1] If sentence లో Part-I negative లో ఉంటే, Part-II కూడా negative లోనే ఉండాలి.

Ex. : Positive : He studied hard, he could pass.
Negative : He did not study hard, he could not pass.

2] If sentence లో- Part-I negative లో ఉన్నచో, Part-II లో opposite meaning యిచ్చే verb కూడా ఉండవచ్చును.

Ex. : 1] If he had not run fast, he could not have caught the bus.

2] If he had not run fast, he could have missed the bus.

EXERCISE No. 12 :

Express the idea in the following sentences in one sentence by using If.

1] Finish that exercise. Only then do I help you.

2] D D. T. is poisonous. It can be most poisonous when it passes through the digestive track.

3] We did not start early. So we were late for the meeting.

4] He did not take a taxi to the bus station. So he missed the bus.

5] You show me your hall ticket. Only then I will let you in.

6] The merchant ships should arrive. Then he can repay the money lendor.

7] You should come down before jump. Then you will qualify easily.

8] I cannot speak English. O herwise I won't be polishing other people's shoes.

b) The use of "unless" :

"Unless" ఒక condition ను తెలుపుతుంది. దీనిని సాధారణముగా negative sentence లోనే ఉపయోగిస్తారు. *Unless* కూడా If వలెనే ఒక condition ను, దానివలన కలిగే result ను తెలుపుతుంది.

Note : "unless" ను వాక్యములో ఉపయోగించినపుడు condition లేకపోతే- రావలసిన result రాదు.

Ex : *Unless* you start early, you cannot, catch the bus.

పై sentence లో రెండు భాగాలు ఉన్నాయి.

Part-I : — You start early—(condition)

Part-II : — You cannot catch the bus (result)

పై రెండింటిని "unless" కలుపుతుంది. ఈ "unless" అను పదము negative కూడా కలిసివున్న అర్థాన్ని ఇస్తుంది.

Ex. : 1] *Unless* you start early, You cannot catch the bus.

2] If you do not start early, You cannot catch the bus.

పై రెండు sentences ఒకే అర్థాన్ని ఇస్తాయి.

Nature of "Unless" sentence :

1] Unless— Part-I కు ముందు మాత్రమే చేరుతుంది.

2] Unless — తరువాత వచ్చే Part-I ఎల్లప్పుడు positive meaning ఇచ్చేదిగా ఉండాలి. Negative meaning ఇచ్చేదిగా ఉండరాదు.

3] Part-II— ఎల్లప్పుడు negative meaning యిచ్చేదిగానే ఉండాలి.

4] Part-I and Part-II లకు మధ్య ఏ విధమైన con- junctive word ఉండరాదు.

5] Part-I లోని verb యొక్క tense కు, Part-II లోని verb యొక్క tense కు మధ్య ఒక విధమైన దగ్గరి సంబంధం ఉంటుంది. ఇది 'If' sentence లో వలెనే ఉంటుంది.

Ex. : a) **Unless** you play well, you cannot win the match.

b) **Unless** you played well, you could not win the match.

c) **Unless** you had played well, you could not have won the match.

6] "Unless" ను ఉపయోగించి, రెండు simple sentences ను ఒక sentence గా కలుపునపుడు- If sentence లో వలెనే అన్ని అంశాలను పాటించాలి. అంతేకాక unless ఉపయోగించుటలో అదనముగా ఈ క్రింది నిబంధనలను పాటించాలి.

a) "Unless" తరువాత simple sentence- ఎల్లప్పుడు positive sentence గానే ఉండాలి.

b) రెండవ sentence ఎల్లప్పుడు negative sentence గానే ఉండాలి.

CHAPTER - XI

'Ing' form ('ఇంగ్' ఫామ్)

Present Tense లోని Principal Verb కు చివర – ing చేర్చినచో ఏర్పడే రూపాన్ని "Ing" form అంటారు దీనినే Present Participle అని కూడా పిలుస్తారు.

x. : Play + ing = Playing.

ఒక sentence లో 'Ing' form ను రెండు విధాలుగా ఉపయో
మ్చను.

1] 'Ing' form ను noun గా ఉపయోగించినచో Gerund
న్నర్థకము) అంటారు.

2] "Ing" form ను adjective గా ఉపయోగించినచో-
iple అంటారు.

re of 'ing' Form :

1] 'Ing' form- ఒక noun తో సమానము. కాబట్టి ఒక
ıce లో noun గా ఉపయోగించవచ్చును.

2] 'Ing' form ఒక adjective గా కూడా ఉపయోగపడు
కాబట్టి noun ను- qualify చేస్తుంది.

3] 'Ing' form ను ఒక sentence లో ఉపయోగించినపుడు
సమయాలలో noun మరియు verb అను రెండు లక్షణాలను
ంటుంది.

ìx : 1] **Swimming** is a good exercise. (noun)

2] I saw a monkey **carrying** a mirror.
(adjective)

3] I like **eating** sugar cane.
(both noun and verb)

"swimming" (noun) = subject.

"carrying" (qualifying the noun) = monkey.

"eating" (noun) = object of the verb.

like verb (taking the object) = sugar cane.

Use of "ing" form :

Model-I : SIMPLE SENTENCE+ "ING" FORM

ఒక పెద్ద sentenceలో simple sentenceకు తరువాత "Ing" form ను ఉపయోగించవచ్చును ఈ విధంగా ఉపయోగించినపుడు "Ing" form- noun ను qualify చేసే "adjective" గా పని చేస్తుంది. Verb ను modify చేసే 'adverb' గా పనిచేస్తుంది.

Ex. : I saw an old lady *wearing* rags.

"Wearing" (Adjective qualifying the noun) = Lady.

Nature of sentence :

1] మొదట simple sentence తరువాత 'Ing' form ఉంటుంది.

2] పై రెండింటి మధ్య ఏ విధమైన conjunctive word ఉండదు.

3] 'Ing' form రెండు విధాలుగా పనిచేస్తుంది.

a) Adjective గా noun ను 'qualify' చేస్తుంది.

b) Adverb గా verb ను 'modify' చేస్తుంది.

running } (adverbs "Ing" forms/modifying the verb) =
joking } come.

EXERCISE No. 13 :

A) Combine the following sentences into one sentence using 'Ing' form as an adjective.

1] He should me a bag. It contained the roots and herbs.

2] I noticed two little boys. They were playing a game.

3] A white man was standing at the gate. He was watching the boys.

4] Yesterday I saw the white boy. He was bossing over the dark boy.

5] There were horses. They were riding by jockeys.

6] There were elephants. They were thundering forward.

B) Find out the verb in the following sentences which is modified by the "Ing" form.

1] She worked near us pretending not to know.

2] All his life he has waited dreaming for this hour.

3] They came gathering into the great tent.

4] She spent all the time thinking about it.

5] She worked all the day cooking and buying.

Model-II : "ING" FORM+SIMPLE SENTENCE

ఈ model sentence లో రెండు భాగాలు ఉంటాయి. ఒక భాగం "Ing" form గాను, రెండవ భాగం ఒక simple sentence గాను ఉంటుంది. మనం చెప్పదలచిన విషయాన్ని స్పష్టంగా చెప్పటానికి ఆ విషయం ఫలానా దానికి ముందు జరిగిందనో, వెనుక జరిగిందనో చెపుతాం! ఇలా చెప్పేటప్పుడు రెండు actions ఉంటాయి. 1) మనం చెప్పదలచిన విషయం, 2) దానికి ముందుగాని, వెనుకగాని జరిగిన విషయం! ఈ రెండు actions లో మనం చెప్పదలచిన విషయం- ఒక simple sentence లోను, రెండవది ఒక "Ing" form లోను ఉంటాయి.

Ex. : A) Luz long kicked disgustedly at the ground, walking a few yards from the pit.

B) Walking a few yards from the pit, Luz long kicked disgustedly at the ground.

First action :- Luz long walked a few yards from the pit.

S cond action :- Luz long kicked disgustedly at the ground.

పై examples నందు- (A) లో మొదట simple sentence తరువాత 'ing' form, (B) లో మొదట 'Ing' form తరువాత simple sentence ఉన్నాయి. ఈ 'Ing' form– sentenceకు ముందు వెనుకల ఎక్కడ ఉన్నా first action 'Ing' form లోను, second action simple sentence లోను ఉండాలి.

Nature of the "Ing" form Sentence :

1] "Ing" form తరువాత కొన్ని follow words– object/complement గా ఉండవచ్చును.

2] "Ing" form మరియు simple sentence లకు మధ్య- ఏ విధమైన conjunctive word ఉండదు.

3] రెండు actions కు subject ఒకటిగానే ఉంటుంది. ఈ subject simple sentence లోనే ఉంటుంది. కాని 'Ing' form లో వుండదు.

EXERCISE No. 14 :

(A) Collect sentences of this model from your Text or News papers/Magazines.

(B) Fill in the blanks in the following sentences with the 'Ing' forms.

1] — (bend) before Gandhiji with his palms together he fired three shots in quick succession.

2] At last—(become) desperate, he picked up his watch and held it up before him.

3] — (discuss) with them his visit to Sevagram and Pakistan, Gandhiji told them that his plans could be upset.

4] —(come) out after his bath, he looked much refreshed.

5] — (pass) through his room, he handed me the draft constitution.

6] Finally — (see) I had calmed down, he pointed to the take off board.

Model-III : "ING" FORM AS : (i) SUBJECT, (ii) OBJECT, (iii) COMPLEMENT

"Ing" form ను ఒక sentence లో - (i) subject గాను, (ii) object గాను, (iii) complement గాను ఉపయోగించవచ్చును.

[i] AS SUBJECT OF A VERB :

ఒక sentence లో - "Ing" form ను - subject గా ఉపయోగించవచ్చును. (noun)

Ex. : *Smoking* is injurious to health.

[ii] AS OBJECT OF A VERB :

ఒక sentenceలో - 'Ing' form ను object గా ఉపయోగించవచ్చును. (noun)

Ex. : I like *playing* cricket.

[iii] AS COMPLEMENT :

ఒక sentenceలో - 'Ing' formను am/is, are, was, were, has, have, had లకు complementగా ఉపయోగించవచ్చును

దీనిని transtive verbకు కూడా complement గా ఉపయోగించ వచ్చును.

Ex. : The essential thing in life is not *conquering* but fighting well.

Model-IV : "ING" FORM AS PARTICIPLE

"Ing" form— adjective గా ఉపయోగించినచో .... అది noun ను qualify చేస్తుంది.

Ex. : Book*ing* Office; Walk*ing*-stick.

పై పదాలలో- "Ing" form, noun ఈ రెండూ ఉన్నాయి. మొదటి "ing" form- nounను qualify చేస్తున్నది. ఐతే కాల క్రమేణా ఈ రెండు పదాలను కలిపి ఒకే పదంగా గుర్తించడం జరిగింది. ఈ విధంగా ఏర్పడిన కొన్ని పదాలను ఈ క్రింద ఇస్తున్నాం !

Walking-stick	Re-opening-day	Washing-Soap
Booking-office	Working-day	Dining-Hall
Writing-pad	Moving-star	Matching-grants
Drawing-room	Dressing-room	Dressing-table
Cleaning-oil	Closing-day	Dancing-girl
Reading-room	Boxing-day	Joining time
Travelling-Agent	Touring-Officer	Running condition

EXERCISE No. 15 :

Fill in the blanks with suitable 'Ing' forms :

1] A —— (roll) stone gathers no mass.
2] A —— (creek) door awakened the dog.
3] The boy woke up —— (hear) the noise.
4] I saw the storm —— (approach).
5] The rain came —— (pour) down in torrent.
6] —— (ask) a question is easier than to answering it.

CHAPTER-XII

'To' Form ('టు' ఫామ్)

Present tense లోని- 'principal verb' కు ముందు 'to' చేర్చినచో దానిని "To" form అంటారు. "To" form నకు, sentence లోని subject నకు సంబంధ ముండదు. కాబట్టి subject యొక్క person, number, gender లు మారినను- "To" formలో మార్పు ఉండదు. దీనిని "Infinitive" అని కూడా పిలుస్తారు.

NATURE OF "TO" FORM :

1] 'To' form లో- present tenseలోని Principal verbకు ముందు "To" ఉంటుంది. కొన్ని సమయాలలో ఈ 'To' omit అవుతుంది.

2] "To" form — verb నుండి ఏర్పడినది. దీనికి రెండు లక్షణాలు ఉంటాయి.

(a) ఇది "noun" తో సమానము. ఒక sentence లో noun ఏయే placesలో ఉపయోగపడుతుందో.... "To" form కూడా అదే విధంగా ఉపయోగపడుతుంది

Ex. : I hate *to* take wine.

(b) ఇది "verb" గా కూడా పనిచేస్తుంది. ఇది- "noun" గా ఉపయోగపడుతూనే ఒక 'transitive verb' గా object ను తీసుకుంటుంది.

Ex. : I like *to read a novel.*

3] ఈ క్రింది verbs కు తరువాత వచ్చే— "To" form లో. To ఉండదు.

(a) "Auxiliary verbs"ఐన will, would, shall, shoul can, could, may, might, must ల తరువాత వచ్చు "T form లో To ఉండదు.

Ex. : [1] I must *go* home, [2] You should *do* it.

(b) 'Active voice'లో hear, see, make, know, fe did, watch, behold ల తరువాత వచ్చు To form లో — ఉండదు.

Ex. : [1] I heard him *laugh*, [2] I saw her *wait*.

(c) 'Let' తరువాత వచ్చు- To form లో- To ఉండ

Ex. : I let him *go*, [2] Please let me *know*.

(d) 'Nagative', 'interrogative' sentences లో dare, needల తరువాత వచ్చు To form లో- To ఉండదు.

Ex. : I need not *go*, [2] He dare not see *him*.

(e) Had better, had rather, would rath sooner- than, rather- than, as soon as ల తరువాత వ To form లో- To ఉండదు.

Ex. : You *had better* not stay here.

(f) But, than ల తరువాత వచ్చు To form లో ఉండదు.

Ex. : He did nothing *but* laugh.

(A) USE OF 'TO' FORM :

'To' formను- ఒక sentenceలో ఈక్రిందివిధంగా ఉపయో వచ్చును.

1] As the subject of a verb, 2] As the objec a verb, 3] As an adjective, 4] As an adverb.

1] AS THE SUBJECT OF A VERB :

'To' formను- ఒక sentenceలో 'subject'గా ఉపయోగించవచ్చును.
ఇది "noun"గా ఉపయోగిస్తుంది.

Ex. : 1] *To* err is human.
2] *To* get up early in the morning is a good habit.

To err
To get up } 'To' forms (subjects of the verbs)=is.

2] AS THE OBJECT OF A VERB :

'To' formను- ఒక sentence లో object గా ఉపయోగించవచ్చును. ఇది "noun"గా ఉపయోగిస్తుంది.

Ex. : I like *to* play cricket.

To play 'To' form (object of the verb) = like.

3] AS AN ADJECTIVE :

'To' formను- ఒక sentence లో 'adjective'గా ఉపయోగించవచ్చును. ఇది "noun"ను qualify చేస్తుంది.

Ex. : I have no money *to* spare.

To spare 'To' form (qualifying the noun)=money.

4] AS AN ADVERB :

'To' formను ఒక sentence లో 'adverb' గా ఉపయోగింపవచ్చును. ఇది ఒక verb ను "modify" చేస్తుంది.

Ex. : I went *to* the market *to* buy vegetables.

To buy 'To' form (modifying the verb)=went.

(B) SOME IMPORTANT USAGES :

1] ఈ క్రింది verbs తరువాత 'To' form ను ఉపయోగించాలి. ఈ verbs ఒక person తనకై తాను చేయు actionsకు చెందినవి.

ఇవి 'transitive verbs' గా పనిచేస్తాయి. కాబట్టి ఇవి తీసుకొనే object— 'To' form రూపంలో ఉంటుంది.

want	refuse	start	hate
like	agree	begin	volunteer
desire	try	offer	undertake
wish	intend	dislike	decide

Frame-1 :	subject	verb	to form as object

Ex. : 1] want *to* play Cricket.
2] I like *to* see Sankarabharanam.

2] ఈ క్రింది verbs కూడా- పైదానివలెనే 'transitive verbs'గా పని చేస్తాయి. ఐతే ఇవి రెండు "objects" ను తీసుకుంటాయి.

1] Indirect object— person, 2] Direct object– thing. వీనిలో 'To' form- direct 'objeet' గా ఉపయోగిస్తుంది.

ask, allow	permit	persuade
request	direct	regarded
order	command	demand
pray	play	reject

Frame-2 :	subject	verb	indirect object	to form as direct object

Ex. : 1] I ask him *to* stop.
2] He requested me *to* help him.
3] They allowed us *to* work.

3] ఈ క్రింద verbs కు తరువాత "To" form ను ఉపయోగించాలి. ఈ verbs— ఒక action కొరకు (Purpose) మరియొక

action చెయ్యటాన్ని తెలుపుతాయి. దీనిలో "To" form ఒక "adverb"గా పనిచేస్తుంది.

go	sleep	run	drink
come	sit	walk	sign
stay	eat	take	give
stop	work		

Frame-3 :	subject	verb	to form as adverb

Ex. : 1] I *go* there to see my friend.
2] I *sit* here to read.

4] ఈ క్రింది phrases లో "To" form- "adjective"గా ఉపయోగించబడింది. ఈ phrasesలో person or thing ను వాని quality ఐన ఒక verb ను అనుసరిస్తుంది. కాబట్టి "To" form— "adjective"గా noun ను qualify చేస్తుంది.

pen 'to' write with	mouth 'to' eat	books 'to' read
news paper 'to' read	legs 'to' walk	soap 'to' wash
food 'to' eat	mind 'to' think	ball 'to' play
cot 'to' sleep	hands 'to' work	T.V. 'to' see
clothes 'to' wear	friends 'to' help	radio 'to' hear
house 'to' live		tongue 'to' taste
eyes 'to' see	teachers 'to' teach	kindness 'to' help
nose 'to' smell	lawyers 'to' argue	sympathy 'to' help
ears 'to' hear	money 'to' spend	willingness 'to' work

Ex. : 1] I have ears to hear.
2] He has willingness to work.

5] ఈ క్రింది adjectives ను ఒక sentence లో subjective complements గా ఉపయోగించినచో- అనగా am, is, are, was, were ల తరువాత adjective వచ్చినచో- యీ adjective తరువాత adverb "To" form లో ఉంటుంది ఈ adverb అయిన "To" form — adjective ను modify చేస్తుంది.

good to eat	cheap to buy	narrow to pass
bad to use	costly to buy	difficult to understand
weak to walk	beautiful to see	easy to learn
nice to play	dull to pass	ugly to look at
dirty to live	heavy to carry	small to bear
clever to score	able to win	sorry to hear

Ex. : 1] The figs are good *to* eat.
2] The cap is bad *to* use.

EXERCISE No. 16 :

Fill in the blanks using 'To' form or 'Ing' form of the verbs suggested in the brackets.

1] While — (return) home last night, he had — (drive) carefully because his brakes were not working properly.

2] Think of what you want —(say) before you start.

3] He started — (behave) like a drunken man, but the police man refused — (arrest) him.

4] — (walk) by the road, he tried — (snatch) the girls necklace.

5] --(find) the front door unlocked, he decided -- (enter) the house.

6] -- (march) down to Kalinga, Asoka decided, -- (attack) the enemy immediately,

CHAPTER - XIII

Correct Form of Verb

(సరైన క్రియారూప నిర్మాణము)

ఒక sentence లోని 'correct form of verb ఈ క్రింది అంశాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

1] The nature of the subject, 2] The auxiliary verb which it follows, 3] The clue words in the sentence, 4] The tense of another verb in the sentence, 5] The time of action.

1] THE NATURE OF THE SUBJECT :

The correct form verb— sentence లో దానికి చెందిన subject పై ఆధారపడి ఉంటుంది. Subject ఏ person, number, gender లలో ఉంటుందో verb కూడా అదే person, number, gender లలో ఉండాలి.

Ex. : 1] Raju plays foot ball.
2] The boys play foot ball.

a] AUXILIARY VERB :

ఒక sentence లో auxiliary verb ఒక్కటే ఉన్నచో ఆ auxiliary verb— subject యొక్క person, number, gender

లకు అనుకూలంగా ఉండాలి. అనగా verb కూడా అదే person number, gender లలో ఉండాలి.

Ex. : The doctor has the 'X' Ray Machine.

Subject :— the doctor (third person, singular number)

Verb :— has (third person, singular number)

b] PRINCIPAL VERB :

ఒక sentence లో auxiliary verb లేకుండా ఒకే ఒక principal verb ఉన్నచో- ఆ principal verb దానికి చెంది subject ఏ person, number, gender లలో ఉంటుందో, అ Person, gender లలో ఉంటుంది.

Ex. : Leela reads the novel.

Subject :— Leela (singular number)

Verb :— reads (singular number)

2] THE NATURE OF AUXILIARY VERB :

ఒక sentence లో auxiliary verb, principal verb రెండు ఉన్నచో- ఈ రెండింటి form ఈ క్రింది విధంగా ఉంటుంది.

a) The form of auxiliary verb— దాని subject యొక్క nature పై ఆధారపడి ఉంటుంది.

b) The form of principal verb— దానికి ముందున్న auxiliary verb యొక్క ప్రభావంపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

Ex. : 1] Mrs. Radha is singing a song.

2] Mrs. Radha has sung a song.

Sentence-1 : Auxiliary verb—'is'
Principal verb—'singing'

Sentence-2 : Auxiliary verb—'has'
Principal verb—'sung'

పై విధంగా principal verb— దానికి ముందున్న auxiliary verbను బట్టి మారుతుంది. ఈ మార్పు ఎలా ఉంటుందో preparatoryలో చూడండి.

Ex. : 1] The criminal is running away.
2] The lawyer had argued the case well.
3] The story may come to an end.
4] She may be arriving here.
5] He has been working well.
6] The work is being done.
7] The lesson is completed

3] CLUE WORDS :

ఒక sentence లోని కొన్ని పదాలు ఆ sentence లోని verb యొక్క tense ను తెలుపుతాయి. కాబట్టి ఈ పదాలు verb యొక్క tense form ను తెలుపు సంకేతాలుగా మనం గుర్తించాలి.

(i) PRESENT TENSE :

ఈ క్రింది పదాలలో ఏదైనా ఒకటి ఒక sentence లో ఉన్నపుడు దానిలోని verb యొక్క tense— present tenseలో ఉండవచ్చునని గమనించాలి.

now-a-days	daily	now
at present	every day	just now
in the present days	today	this day
	in these days	at this hour

(ii) PAST TENSE :

ఈ క్రింది పదాలలో ఏదైనా ఒక sentence లో ఉన్నచో verb- past tense లో ఉండవచ్చునని గమనించాలి.

long ago	in the olden days	the day before
long long ago	yesterday	in the ancient days
in the past	in the days gone by	last week/month etc.

(iii) FUTURE TENSE :

ఈ క్రింది పదాలలో ఏదైనా ఒక sentence లో ఉన్నపుడు verb — future tense లో ఉంటుందని గమనించాలి.

next week/day etc.	tomorrow
in the days to come	next time
in future	in future days

4] The TENSE OF OTHER VERBS :

ఒక sentense లో రెండు, మూడు verbs ఉంటే ఒక verb యొక్క tense form మరియొక verb యొక్క tense పై ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈ విధంగా సాధారణంగా complex, compound sentence లో ఉంటాయి. వీనిలో రెండు మూడు భాగాలు ఒక sentence గా ఏర్పడతాయి. ఒక భాగంలో ఉండే verb యొక్క tense form కు అనుకూలంగా మరియొక verb యొక్క tense form ఉంటుంది.

Example :

Conjunctive word	*Part-I*	*Part-II*
1] If	you study well	you can score good marks
2] and	He went to the market	and bought vegetables.

5] TIME OF ACTION :

ఒక sentence లోని verb యొక్క correct tense form ఆ sentence లోని action ఎప్పుడు జరిగినదో ఆ time of action పై ఆధారపడి ఉంటుంది.

(a) PRESENT PERFECT TENSE :

(i) కొంతకాలం క్రిందట ప్రారంభమై, ప్రస్తుతకాలంలో కూడా జరుగుతూ ఉండి, ఇప్పుడే పూర్తయిన action ను తెలుపుటకు present perfect tenseలో verb ఉంటుంది.

Ex. : 1] He *has taken* his meal just now.
2] The Minister *has arrived* just now.

(ii) Past లో ప్రారంభమై, present లో కూడా జరుగుతూ ఉన్న action ను తెలుపుటకు verb– present perfect continuous tense లో ఉండాలి.

Ex. : He *has been reading* the novel since 6 A. M.

(b) PAST PERFECT TENSE :

ఒక action ప్రారంభమగుటకు ముందు మాత్రమే పూర్తి ఐన action ను తెలుపుటకు verb— past perfect tense లో ఉండాలి.

Ex. : After I *had arrived* at the station, the train left.

(c) FUTURE PERFECT TENSE :

Future లో ఒక time limit కు ముందు పూర్తి కాబోవు action ను తెలుపుటకు verb- future perfect tense లో ఉండాలి.

Ex. : I *shall have visited* your house by 10 A. M.

(d) TWO COMPLETED ACTIONS :

Past లో రెండు completed actions ను తెలుపుటకు అందులో మొదటిదానిని simple past లోను, రెండవ దానిని past perfect tense లోను ఉపయోగించాలి.

Ex. : I *had done* all my home work, when Hari *came* to my house.

(e) PRESENT CONTINUOUS TENSE :

ఈ క్రింది verbs ను వాని అర్థాన్ని బట్టి present continuous tense లో ఉపయోగించరాదు.

Ex. : i) Verbs of perception -- see, hear, smell, notice, recognise.

ii) Verbs of appearing--appear, look, seen.

iii) Verbs of emotion-- want, wish, desire, feel, like, love, hate, hope, refuse, prefer.

iv) Verbs of thinking-- think, suppose, believe, agree, consider, trust, remember, forget, know, understand, imagine, mind,

EXERCISE NO. 17 :

Fill in the blanks in the following sentences using the correct tense forms of the verbs given in the brackets :

1] For the past fifteen years I -- (live) in the city. Yet whenever I -- (talk) of home. I still think of that green valley where I -- (grow) up. That is my home and I - (remember) it like that latter years.

2] It was a magnificent morning. I -- (watch) among the trees to see the flocks as they -- (come) down the hill side. The air -- (resound) with the music of birds and the young pale flowers -- (bloom) in the night.

3] In the moon light three figures -- (walk) noiselessly across the lawn towards the window. They

all -- (carry) guns under their arms and one of them--(have) a white, coat over his shoulders. A tired brown spaniel -- (keep) close to their heels.

4] Today we -- (return) again home. The war - (be finish). And turning from them he - (go) into the inner tent and - (lie) down upon his bed.

5] Over the years M. S. -- (help) thousands of poor people by -- (sing) for charitable causes. Portia first -- (ask) Shylock -- (send) for a doctor.

6] The way M. S. - (sing) this song, the feeling that she - (put) into it - (bring) tears to the eyes of everyone who - (listen) to her including Gandhiji.

7] Indeed, many a time Antonic - (call) Shylock a dog and -- (spit) upon him. No wonder therefore, that Shylock -- (bear) a deep grudge against him and -- (wait) for an opportunity to have his revenge.

CHAPTER - XIV

VOICE (వాయిస్)

ఈ క్రింది sentences ను గమనించండి.

1] Sankar helps Sasidhar, 2] Sasidhar is helped by Sankar.

Sentence-1 : Subject :- Sankar- (doer of the action) (helps) పనిచేయువాడు కర్త.

Sentence-2 : Subject :- Sasidhar (Not the doer of the action) ఈ Subject - verb యొక్క action చేయువాడు కాదు; కాని action ఇతనికి చెందుతుంది.

NATURE OF ACTIVE VOICE (కర్త్రర్థకము) :

1] ఒక sentence లోని subject- doer of the action ఐనచో- ఆ sentence లోని verb- active voice లో ఉంటుంది.

NATURE OF PASSIVE VOICE (కర్మార్థకము) :

1] Passive voice లో sentence లోని subject- doer of the action కాదు.

2] Principal verb- past participle గా ఉంటుంది.

3] ఈ Principal verb కు ముందు- am, is, are, was, were, be, been, being లలో ఏదో ఒకటి ఉంటుంది.

4] Principal verb- transitive verb గా ఉంటుంది. Intransitive verb కు passive form లేదు.

5] Passive voice లో- object, దానికి ముందు "by" ఉండ వచ్చును; ఉండకపోవచ్చును.

CHANGE FROM ACTIVE VOICE TO PASSIVE VOICE :

Active voice లో అనేక రకములైన sentences వుండ వచ్చును. ఈ క్రింది టేబిల్ లో రకరకాల sentences ను, అవి passive voice లోనికి మారిన రూపాలను గమనించండి :

Active Voice	*Passive Voice*
Ravi plays Tennis.	Tennis is played by Ravi.
Ravi is playing Tennis.	Tennis is being played by Ravi.
Ravi has played Tennis	Tennis has been played by Ravi.
Ravi will play Tennis.	Tennis will be played by Ravi
Ravi would have played Tennis.	Tennis would have been played by Ravi.
Who can play Tennis ?	By whom Tennis can be played.
Let me play Tennis.	Let Tennis be played by me.
He taught me English.	1] English was taught to me by him. 2]I was taught English by him.

MODEL–I SENTENCE WITH ONLY ONE PRINCIPAL VERB

Active voice నందు ఈ రకపు sentences లో principal verb ఒక్కటే ఉంటుంది. Auxiliary verb ఉండదు. ఈ sentences ను passive voice లోనికి మార్చుటకు ఈ క్రింది auxiliary verb లలో ఒకదానిని principal verb కు ముందు ఉపయోగించాలి

am/is, are, was, were

Ex. : Active voice :– Latha sings a song.
Passive voice :– A song is sung by Latha.

Change : 1] Subjectను object place లోనికి, object ను subject place లోనికి మార్చాలి.

2] Principal verb ను past participle గా మార్చాలి.

3] ఈ principal verb కు ముందు- am, is, are, was, were లలో ఒకదానిని ఉపయోగించాలి.

4] మార్చగా వచ్చిన objectకు ముందు "by" చేర్చాలి.

EXERCISE No. 18 :

Change the following sentences into passive voice.

1] Raju broke the window.

2] The students wrote six compositions.

3] The doctor treated many patients.

4] The monkey carries the baby monkey.

5] The van carries twenty students.

6] He teaches me.

7] They teach him.

8] The donkey carries the load.

9] Five horses drag the cart.

10] The Swamiji blessed all the devotees.

EXERCISE No 19 :

1] A poisonous snake bit Raju.

2] He ate some special herbs as a cure.

3] Srinivasa broke the glass.

4] He threw the pieces of glass into the dust bin.

5] The developments of rocket vehicles open up many new possibilities for re-search.

6] The parents brought them up with difficulty.

7] They gave them a good education inspite of their poverty.

8] The sudden storm brought about great distruction.

9] It swept away homes and crops and caught the people unaware.

10] Shohanlal polished the man's shoes. The man thanked him.

11] They asked Gandhiji if they should give a telegram to Sevagram.

MODEL-2 : SENTENCE IN CONTINUOUS TENSE

Active voice లో- ఈ model sentences నందు verb- am, is, are was were లలో ఒకటి ఉంది; దాని తరువాత 'ing' form verb ఉంటుంది. ఇది continuous tense లో ఉంటుంది. (present continuous and past continuous). Active voice లో ఉన్న ఈ sentence ను passive లోనికి మార్పుటకు principal verb కు ముందు "being" ఉపయోగించాలి.

Ex. : Active voice :– Mahathma is playing chess.
Passive voice :– Chess is being played by Mahathma.

Change : 1] Subject ను- object place లోనికి, object ను- subject place లోనికి మార్చాలి.

2] Principal verb ను- past participleగా మార్చాలి.

3] Principal verb కు ముందున్న auxiliary verb ను మారిన subject కు అనుకూలమైన number లోనికి మార్చాలి.

4] Auxiliary verb కు principal verb కు మధ్య- 'being' ఉపయోగించాలి.

5] మారిన object కు ముందు 'by' చేర్చాలి.

4] Auxiliary verb కు principal verb కు మధ్య "been" ఉపయోగించాలి.

5] మారిన object కు ముందు "by" చేర్చాలి.

EXERCISE No. 21 :

Change the verbs in the following sentences into passive voice wherever necessary.

Ex. : 1] I have done a mistake.

2] You have done all the sums.

3] Saila has bought a new watch.

4] Sekhar has invited his friends to the dinner

5] Syam has received many presents on his birthday.

6] The Pilot has slowed down the plane.

7] The terrorists have killed hundreds of people in Punjab.

8] The separatists had stored many arms in the Golden Temple.

9] The Government has implemented the police action in Punjab.

10] The Congress (I) has held the A. I. C. C. Session at Kamaraj Nagar.

MODEL-4 : SIMPLE FUTURE TENSE

ఈ Model Sentences – simple future tense లో ఉంటాయి. Active voice లోని sentence లో రెండు verbs ఉంటాయి. మొదట auxiliary verbs — will, would, shall, should, can, could, may, might, must లలో ఒకటి ఉంది;

తరువాత ఒక principal verb ఉంటుంది. ఈ sentencesను passive voice లోనికి మార్చుటకు— "be" ని principal verb కు ముందు ఉపయోగించాలి.

Ex. : Active voice :- Kumar will write a letter to his friend.

Passive voice :- A letter will be written by Kumar to his friend.

Change : 1] Subject ను- object place లోనికి, object ను- subject place లోనికి మార్చాలి.

2] Principal verb ను- past participleగా మార్చాలి.

3] Auxiliary verb మారదు.

4] Auxiliary verb కు, principal verb కు మధ్య— "be" ఉపయోగించాలి.

5] మారిన object కు ముందు 'by' చేర్చాలి.

EXERCISE No. 22 :

Change the verbs in the following sentences into passive voice wherever necessary.

1] We must respect the teachers.
2] The sight will delight us.
3] We can gain nothing without effort.
4] He will speak the truth.
5] The Chief Minister will attend the meeting.
6] The soldiers must attack the enemy.
7] The journalist will gather the news.
8] You must do all the sums.
9] We should get the poem by heart.
10] The lawyer may argue the case on his behalf.

MODEL-5 : FUTURE PERFECT TENSE

ఈ Model లోని sentence- future perfect tense లో ఉంటుంది. ఈ క్రింది sentence లోని verb యొక్క form ఎలా ఉన్నదో గమనించండి.

Ex. : He would have received the gift.
Subject :- He; Verb :- would have received;
Object :- the gift.

ఈ verb లో మొదట రెండు auxiliary verbs— 'would' 'have' ఉన్నాయి. తరువాత "received" అనే principal verb ఉన్నది. sentence- future tense కు చెందినది. కాబట్టి మొదట future tense verbs ఐనట్టి will, would అను వాటిలో ఒకటి ఉంటుంది. దీని తరువాత perfect tense ను తెలిపే- have, ఆ తరువాత principal verb ఉంటాయి. ఈ principle verb కూడా past participle గా ఉంటుంది. ఈ రకము sentence ను- passive voice లోనికి మార్చుటకు principal verb కు ముందు- "been" ఉపయోగించాలి.

Ex. : Active voice :- Nirmala would have done the home work.
Passive voice :- The home work would have been done by Nirmala.

Change : 1] Subject ను object place లోనికి, object ను subject place లోనికి మార్చాలి.

2] Principal verb- past participle గానే ఉన్నది. కనుక మార్చనవసరము లేదు.

3] రెండు auxiliary verbs మారవు. అలాగే ఉంటాయి.

4] Auxiliary verb కు, principal verb కు మధ్య– 'been' ను ఉపయోగించాలి.

5] మారిన object కు ముందు— "by" చేర్చాలి.

EXERCISE No. 23 :

Change the verbs in the following sentences into passive voice wherever necessary.

1] Ravi would have completed the story.
2] She might have seen the thief.
3] Raju could have managed the shop.
4] Ramu ought to have done his duty.
5] The Janata Express could have stopped at the station.
6] The Police might have arrested the criminal.
7] The Minister may have visited the colony.
8] My friend might have written this letter.
9] The customers would have purchased all the goods.
10] The students may have attended the class.

CHAPTER-XV

Reported Speech
(రిపోర్టెడ్ స్పీచ్)

1) NATURE OF DIRECT SPEECH :

Direct speech లోని sentence ను రెండు భాగాలుగా చేయవచ్చును.

(1) Part-I :- Inverted commas కు బైటి భాగము.

(2) Part-II :- Inverted commas కు లోపలి భాగము.

Ex. : Mr. Rao said to Krishna "I will take you to Madras".

Part-I :— Mr. Rao said to Krishna.

Part-II :— "I will take you to Madras".

2) LINK BETWEEN PART-I & II :

[1] Part-II లోని అన్ని first personal pronouns— Part-I లోని subject కు చెందినవి.

[2] Part-II లోని అన్ని second personal pronouns- Part-I లోని object కు చెందినవి.

[3] Part-II లోని nouns అన్నీ vocative case కు మరియు Part-I లోని object కు చెందినవి.

[4] Part-II లోని verb కు, Part-I లోని verb కు దగ్గర సంబంధం ఉన్నది.

[5] Part-II లో నాలుగు రకములైన sentences ఉం వచ్చును.

అవి : [1] Assertive form, [2] Question form [3] Order/Request form. [4] Exclamatory form.

3] CHANGE OF OTHER WORDS :

Direct speech		Reported speech
this	changes as	that
these	,,	those
now	,,	then
here	,,	there
today	,,	that day
yesterday	,,	the day before
tomorrow	,,	the next day

MODEL-I :— PART—II "ASSERTIVE FORM"

ఈ Model లో Part-II లోని Sentence— Assertive form లో ఉంటుంది.

DIRECT SPEECH :

Raju said to Hari "*I* will give *you*, my bicycle"

REPORTED SPEECH :

Raju told Hari *that he would* give *him*, *his* bicycle.

CHANGE :

[1] Part-II లో- sentence-assertive form లో ఉన్నది. కనుక దాని form మార్చ నవసరము లేదు.

[2] Part-II లోని అన్ని first personal pronouns ను Part-I లోని subject యొక్క- person, number, gender ల లోనికి మార్చాలి.

[3] Part-II లోని అన్ని second personal Pronounsను- Part-I లోని object యొక్క person, number, gender ల లోనికి మార్చాలి.

[4] Part-II లోని verbs అన్నింటిని Part-I లోని verb యొక్క tense లోనికి మార్చాలి.

EXERCISE No. 24 :

Change the following sentences into reported speech.

1] Leela said to Rahim "I like you for your goodness."

2] The officer said to the steno "I want to send you to Hyderabad on some urgent duty."

3] Samatha said to Santhi "You can come to my house whenever you like."

4] The Police man said to the thief "I will not leave you until you reveal the truth."

MODEL-2 (a) :— PART-II "QUESTION WITH A QUESTION WORD"

ఈ Model లో Part-II లోని sentence— question with a question word— form లో ఉంటుంది.

DIRECT SPEECH :

The Police man said to the man "Why are you standing here doing nothing ?"

REPORTED SPEECH : The Policeman asked the man "Why he was standing there doing nothing."

CHANGE : 1] Part-II లోని sentence- question form లో ఉన్నది. కనుక దానిని assertive form లోనికి మార్చాలి. 2] Part-II లోని అన్ని first personal pronouns ను Part-I లోని subject యొక్క person, number, gender ల లోనికి మార్చాలి. 3] Part-II లోని అన్ని second personal pronouns ను Part-I లోని object యొక్క person, number, gender ల లోనికి మార్చాలి. 4] Part-II లోని verbs అన్నింటినీ Part-II లోని verb యొక్క tense లోనికి మార్చాలి. 5] Part-I లోని verb- said, "asked" గా కాని questioned గా కాని మార్చాలి.

EXERCISE No. 25 :

Change the following sentences into Reported speech:

1] The officer shouted to his men "Why are you moving on ?"

2] The Traffic Policeman said to the driver. 'Why are you moving the vehicle, When the red signal is given."

3] The customer said to the shop keeper. "Which of these two pens is cheaper ?"

4] What is your name ?" said the lawyer to his client.

MODEL—2 (b) :— PART-II "QUESTION WITHOUT A QUESTION WORD"

ఈ Model sentence లో Part-II లోని sentence—question without a qnestion word form లో ఉంటుంది.

DIRECT SPEECH :

Ranga said to Rekha "Are you going home now?"

REPORTED SPEECH :

Ranga asked Rekha whether she was going home then.

CHANGE : 1] Part-II లోని question form ను- assertive form లోనికి మార్చాలి. 2] Part-II లోని అన్ని first personal pronouns ను Part- లోని subject యొక్క person, number, gender ల లోనికి మార్చాలి. 3] Part-II లోని అన్ని second personal pronouns ను- Part-I లోని object యొక్క person, number, gender ల లోనికి మార్చాలి. 4] Part-II లోని verbs అన్నింటినీ Part-II లోని verb యొక్క tense లోనికి మార్చాలి. 5] Part-I & II లను కలుపుటకు- whether/If ను ఉపయోగించాలి. 6] Part-II లోని said- asked/questioned గా మారుతుంది.

EXERCISE No. 26 :

Change the following sentences into reported speech:

1] The shop keeper said to the lady "Are you a stranger to this place."

2] Santhi said to samatha "Have you gone to your village ?"

3] Trilok said to Santhi "Will you pleace try to visit my native place atleast next month?"

4] Charles said to the driver. "Will the bus stop at the school gate ?"

MODEL - 3 :- PART-II 'ORDER/REQUEST FORM'

ఈ Model లో- Part-II లోని sentence- order/request form లో ఉంటుంది.

DIRECT SPEECH :

The teacher said the students "Sit down boys."

REPORTED SPEECH :

The teacher asked the students to sit down.

CHANGE : 1] Part-II లోని sentence- order/request form లో ఉంటుంది. ఇది assertive sentence తో సమానము. కాబట్టి దీనిని మార్చనవసరం లేదు.

2] Part-II లోని order/request form లోని subject- 'you' సాధారణంగా omit అయి ఉంటుంది. కాబట్టి sentence లోని మొదట- principal verb ఉంటుంది. దీనికి ముందు 'To' చేర్చాలి.

3] ఈ principal verb కు ముందున్న పదాలలో- you, please, kindly, pray లలో ఏది ఉన్నా- దానిని తొలగించాలి.

4] Part-II లోని first personal pronounsను Part-I లోని subject యొక్క person, number, gender ల లోనికి మార్చాలి.

5] Part-II లోని second personal pronouns ను Part-I లోని object యొక్క- person, number, genderల లోనికి మార్చాలి.

6] 'Said' అనే verb ను- requested/ordered/asked గా మార్చాలి.

EXERCISE No. 27 :

Change the following sentences into reported speech.

1] The gateman said to the lady "Please buy your tickets from the booking office."

2] The old man said to the girl "Give a telegram to your brother today. Don't waste time."

3] Suman said to Venkatesh. "Please give me your Wrist Watch."

4] "Do the home work first and then read your books." Said mother.

MODEL 4 :— PART-II "EXCLAMATORY SENTENCE"

ఈ Modelలో Part-II లోని sentence- exclamatory sentenceగా ఉంటుంది.

DIRECT SPEECH :

The visitor said "How high the building is !"

REPORTED SPEECH :

The visitor exclaimed that the building was very high.

CHANGE : 1] Part-II లోని exclamatory sentence ను- assertive sentence గా మార్చాలి.

2] Part-II లోని first personal pronounsను Part-Iలోని subject యొక్క person, number, genderల లోనికి మార్చాలి.

3] Part-I లోని second personal pronouns ను- Part-I లోని object యొక్క person, number, genderల లోనికి మార్చాలి.

4] Part-II లోని verb ని- Part-I లోని verb యొక్క tense లోనికి మార్చాలి.

5] Part-I & II లను కలుపుటకు- వీటిమధ్య- "that" ఉపయోగించాలి.

6] Said ను- exclaimed గా మార్చాలి.

EXERCISE No. 28 :

Change the following sentences into reported speech :

1] The guest said "What a clever girl Haritha is !"

2] Neeraja said "What a fine picture it is !"

3] "What a lovely garden it is !" he said.

4] "What a wonderful story it is !" Bharathi said.

EXERCISE No. 29 :

Reported the following sentences.

1] "Now after trying the chillies and onions" He said to me, "You should add the vegetables."

2] The policeman asked the driver, "Could you show me your licence."

3] The stranger asked me "Where can I get a care for me."

4] "Pick up the stick" the white boy told the dark boy.

5] "My husband and brothers will be home soon" said Mr. Sappleton to Fromton."

6] Gandhi said. "Why waste money on a telegram. I will announce the date in the course of my prayer address."

7] "I've heard so much about you." Helen said to P. Suseela "Won't you sing for me?"

CHAPTER - XVI

Polite Manners (నాగరిక వైఖరి)

TOOL (ఉపకరణము) :

ఒక Sentence ను Polite గా ఉండేటట్లు మార్చటానికి దానికి ముందు కొన్ని పదాలను గాని, phrase ను గాని చేర్చటం అవసరం. ఈ విధంగా sentence కు ముందు చేర్చే words/phrase ను Tool అని పిలుస్తారు.

USE OF TOOL :

ఒక sentence కు ముందు, Tool ను చేర్చటంవలన- 'Tool' sentence తో కలిసిపోయి, ఒక polite sentence గా ఏర్పడుతుంది.

LINK BETWEEN TOOL AND SENTENCE :

1] Tool ను- sentence కు ముందు చేర్చటం వలన "sentence" Tool కు అనుకూలంగా కొంత మార్పు చెందుతుంది.

2] Sentence లోని auxiliary verbs మరియు subject లలో ఈ మార్పు జరుగుతుంది. ఇవి కొన్ని సమయాలలో లోపిస్తాయి కూడా!

3] Sentence యొక్క form మారుతుంది. Question form- assertive form లోనికి, assertive form- question form లోనికి మారుతుంది.

MODEL—1 : REQUESTING OTHERS FOR SOMETHING

మనం ఇతరుల వస్తువులను అడుగునప్పుడు ఈ model ఉపయోగపడుతుంది.

Ex. : Tool :— "could you please."

Sentence :- Please give me your pen.

Polite request :- *Could you please* give me your pen.

CHANGE :

1] "Could you please" అనే "Tool" ను sentence కు ముందు చేర్చాలి.

2] "Tool" చేర్చిన తరువాత- "sentence" question form లోనికి మారుతుంది. కాని sentence లోని principal verb కు ముందున్న పదాలన్నింటినీ తొలగించాలి.

3] మిగిలివున్న principal verb ను- దాని తరువాతి భాగంతో సహా "Tool" తో కలపాలి.

MODEL—2 : REQUESTING OTHERS TO DO SOMETHING FOR US

ఇతరులను మనకొరకు ఒకపని "చేసిపెట్టమ"ని మనం కోరుటకు- ఈ model ఉపయోగపడుతుంది.

Ex. : Tool :— "could you please."

Sentence :- Please read out the news paper for me.

Polite sentence :- *Could you please* read out the news paper for me.

CHANGE : 1] Sentence కు ముందు "could you please" అనే "Tool" ను చేర్చాలి. 2] Sentence లో principal verb కు ముందున్న పదాలన్నింటినీ తొలగించాలి.

3] మిగిలియున్న sentence ను- 'Tool' తో కలిసినప్పుడు ఒకే sentence గా ఏర్పడుతుంది. ఈ sentence- questionform లో ఉంటుంది.

MODEL—3 : AGREEING TO THE REQUEST OF OTHERS

ఇతరులు- మనలను request చేసినపుడు....వారి equest ను మనం ఆమోదించిన సమయాలలో ఈ model ఉపయోగిస్తుంది.

Ex. : Tool :— "By all means."

Request of others : Could you give me your wrist watch ?

Agreeing to the request (polite) : By all means, please take it.

CHANGE : 1] ఇతరుల request— 'question form' లో ఉంటుంది. కాబట్టి మన reply— assertive form లో ఉండాలి. 2] Answer ను ఇవ్వకుండా 'By all means' అనే Tool నే answer గా ఉపయోగించవచ్చును. 3] Tool తో చేర్చి, answer ను కూడా ఉపయోగించునప్పుడు- ఈ answer కు మొదట please వలెనే-. kindly లాంటి పదాలను కూడా ఉపయోగించవచ్చును.

4] ఈ విధంగా Tool తో- answer ను చేర్చి ఉపయోగించేటప్పుడు answer — "positive" గానే ఉండాలి.

MODEL—4 : REFUSING THE REQUEST OF OTHERS

ఇతరుల request ను- మనం ఆమోదించక, Refuse చేయునప్పుడు ఈ model ఉపయోగపడుతుంది.

Ex : Tool : "I am sorry, but."

Request of others : Could you give me your bicycle, please.

Refusing the request of others (polite) : I am sorry, but, I can't give it; I have some urgent work.

CHANGE : 1] Sentence కు ముందు "I am sorry but" అనే Tool ను చేర్చాలి. 2] Sentence- assertive form లో ఉండాలి. ఇది question form లో ఉన్నప్పుడు ఇతరుల request కు- సరియైన reply గా ఉండాలి.

3] పైన చెప్పినట్లుగా ఉన్నప్పుడు answer- negative గానే ఉండాలి. Positive గా ఉండరాదు.

MODEL—5 : SAYING 'I AM SORRY' (APOLOGY)

మనం ఇతరుల వస్తువులను చెడగొట్టటం, పోగొట్టటం; ఇతరులకు సహాయం చెయ్యలేకపోవటం, ఇతరులకు ఇచ్చినమాట నిలుపుకోలేక పోవటం లాంటి పొరపాట్లు జరిగినపుడు- మనం ఇచ్చే సమాధానం ఈ model లో ఉంటుంది. దీనిని "apology" అంటారు.

Ex. : Tool :— "I am sorry."

Sentence :— I have dropped down your mirror into pieces.

Polite Sentence :— *I am sorry,* I have droppec down your mirror into pieces.

CHANGE :

1] "I am sorry" అనే Tool ను- sentence కు ముందు చేర్చాలి.

2] Sentence positive గానే ఉండాలి. Negative గా ఉండ రాదు.

MODEL—6 : ASKING FOR INFORM

మనం ఇతరులను అడిగి, అనేక విషయాలను తెల

ఉపయోగించే పదాలు యీ model లో ఉంటాయి.

(i) Ex. : Tool :— "could you please tell
Question :- Is the Chief Minister arriving
Polite Sentence :— *Could you please tel*
Chief Minister is arr
now.

CHANGE : 1] "Could you Please tell me"
sentence కు ముందు చేర్చాలి. 2] Question forn
sentence ను- answer form లోనికి మార్చాలి.

Ex. : Question form :- *Is* he playing ?
Answer form :- He *is* playing.

3] Tool ను sentence తో కలపటానికి వీటికి మ
ther ను ఉపయోగించాలి. Question without
word- అనపుడే If/whether ను ఉపయోగించాలి.

(ii) Ex. : Tool :— "could you please tell
Question :- When does the G. T. Express a
Polite Sentence :— *Could you please tell m*
G. T. Express arrives here.

CHANGE :

1] "Could you please tell me" అ
sentence కు ముందు చేర్చాలి. 2] Question fo
sentenceను assertive form లోనికి మార్చాలి.

Ex. : Question form :— When does the G. T. arrive?
Assertive form :— When the G. T. arrives.

3] Question word మొదట గల Questions ను మాత్రమే ఈ విధంగా మార్చాలి.

MODEL—7 : ASKING FOR PERMISSION

మనం ఇతరుల వస్తువులను ఉపయోగించుకోవటానికి, ఒక పనిని చెయ్యటానికి ఇతరుల అనుమతి అవసరమైనప్పుడు ఇతరుల permission అడగటానికి ఈ model ఉపయోగపడుతుంది.

(i) Ex. : Tool :- "Would you mind."

Sentence :- I smoke here/can is oke here ?

Polite Sentence :- *Would you mind* my smoking here

CHANGE : 1] "Would you mind" అనే Tool ను sentence కు ముందు చేర్చాలి. 2] Sentence లోని principal verbను ముందున్న పదాలన్నింటినీ తొలగించాలి. (Subject+Auxiliary verbs). 3] Principal verb ను- present participle ("Ing" form) గా- మార్చాలి.

4] ఈ principle verb కు ముందు- subject కు చెందిన possesive pronoun ను చేర్చాలి. (my, our, your, his, her, its, their).

(ii) Ex. : Tool :- "would you mind if."

sentence :- Can I smoke here/I smoke here.

Polite Sentence :- *Would you mind* if I smoked here.

CHANGE : 1] "Would you mind if" అనే tool ను- sentence కు ముందు చేర్చాలి. 2] Sentenceను- assertive form లోనికి మార్చాలి.

3] Sentence- simple past-tense లోనే ఉండాలి. కాబట్టి sentence ఏ tense లో ఉన్నా- దానిని simple past-tense లోనికి మార్చాలి.

MODEL—8 : MAKING SUGGESTIONS

ఇతరులకు మనం సలహాలివ్వటంలో ఈ model ఉపయోగ పడుతుంది.

(i) Ex. : Tool :- "I suggest you."

Sentence :- You must sell away your old bicycle.

Polite Sentence :- *I suggest you* sell away your old bicycle.

CHANGE : 1] "I suggest you" అనే Tool ను- sentence కు ముందు చేర్చాలి. 2] Sentence లోని— Principal verb కు ముందున్న పదాలన్నింటినీ తొలగించాలి. 3] Principal verb ను- ని తరువాత ఉన్న sentence భాగంతో సహా Tool తో కలపాలి.

(ii) Ex. : Tool :— "I suggest that."

Sentence :— You must meet the Principal at once.

Polite Sentence :—*I suggest that* you must meet the Principal at once.

CHANGE : 1] "I suggest that" అనే Tool ను- sentence కు ముందు చేర్చాలి. 2] Sentence- simple future tense లోనికి మార్చాలి. 3] Sentence లో- "you" గాని, లేక ఏదైనా noun subject గా ఉన్నచో అది అలాగే ఉంటుంది లోపించదు.] Simple future tense లో ఉన్న sentence లో- must/ should ను ఉపయోగించవచ్చును.

— ★ —

విశేష 'ప్రజాదరణ' పొందిన మా ప్రచురణలు

'ఆగమ వాస్తు పండిట్'
సత్యనారాయణ సిద్ధాన్తి గారి...

పుస్తకం	వెల
వాస్తు శాస్త్రము	18/-
వాస్తు యంత్ర రత్నావళి	20/-
గృహ వాస్తు చంద్రిక	15/-
గృహవాస్తు సారము	12/-
జ్యోతిష శాస్త్రము	25/-
దత్తాత్రేయ తంత్ర విద్య	20/-
యోగసాధన	12/-
కుండలినీ శక్తి	12/-
మంత్ర శక్తి	12/-
గోచార గ్రహఫలితాలు	12/-
అష్టనాగ పూజ	8/-
స్తోత్ర రత్నమాల	10/-
అందానికి మార్గాలు	8/-
అంగ సాముద్రిక శాస్త్రము	15/-
హౌస్ ప్లాన్స్	20/-
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	8/-
మహేంద్రజాలం	8/-
సంధ్యావందనమ్	12/-
అన్నిరాశుల వారికి ఫలితాలు	6/-
విడి రాశులు రాశి 1కి	4/-
సంఖ్యా ఫలితాలు	6/-
జననకాల ఫలదీపిక	10/-

S. గంగారామ్, M.A. గారి ....

పుస్తకం	వెల
డెస్క్ వర్క్ ఇంగ్లీష్ గ్రామర్ పార్ట్-I "టెన్స్"	12/-
పార్ట్-II "పార్ట్స్ ఆఫ్ స్పీచ్"	12/-

'పవిత్ర' *D. ఆదినారాయణరావు గారి....*

పుస్తకం	వెల
చిన్నారి పేర్లు	15/-
చిట్కా వైద్యం	15/-
చిట్కా వైద్యం-2	15/-
తెలుగు సామెతలు - సూక్తులు	15/-
555 జాలీ జోక్స్	12/-
★ స్త్రీలకు చిట్కాలు	15/-

'భాషా ప్రవీణ' *రాయప్రోలు రథాంగపాణి గారి...*

పుస్తకం	వెల
గృహవాస్తు దర్పణం	12/-
వ్యాకరణ పారిజాతం	12/-
షిర్డీ సాయినాథ చరిత్ర (పారాయణ గ్రంథము)	16/-
హనుమద్వైభవము (పారాయణ గ్రంథము)	16/-
హనుమద్విజయము	18/-
తెలుగు - వెలుగు	16/-
మానవ "ధర్మ శాస్త్రం"	15/-
భారతీయ "కామకళాశాస్త్రం"	15/-
స్తోత్ర ప్రభాకరము	12/-
హాస్య కథలు	12/-

'రాష్ట్ర భాషా ప్రవీణ' *"శ్రీ చిత్ర" పురాణపండగారి...*

పుస్తకం	వెల
శ్రీ మహాలక్ష్మి పూజ	6/-
దాంపత్య కామకేళి	12/
ఆయుర్వేదమ్	16/
అనుదిన ధర్మాలు	15/
★ నామ జపం - జపఫలం	5/
★ నిత్యానుష్ఠాన సంపుట	10/
★ కలియుగదైవం - కల్యాణ ఘట్టాలు	10/

★ స్టార్ మార్క్ ఉన్నవి స్టాక్‌లో లేవు. స్టార్ మార్క్ లేనివి మాత్రమే స్టాక్‌లో ఉన్నవి.

పై వాటిలో మీకు కావలసిన పుస్తకాల ఖరీదును క్రింది అడ్రసుకు M.O. చేయండి। పైకము మాకు అందగానే పు...లను కేవలము Rs.1-00కి V.P.B.P.లో పంపగలము. ఉత్తర-ప్రత్యుత్తరాలకు రిప్లైకార్డ్ తప్పక వ్రాయ...కూపన్‌లో కావలసిన పుస్తకాల పేర్లు, అడ్రస్ స్పష్టముగా వ్రాయాలి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లోని అన్ని R.T.C. బస్‌స్టేషన్...లోనూ, రైల్వే స్టేషన్స్‌లోని హిగ్గిన్ బాథమ్స్ మరియు ప్రైవేట్ బుక్ స్టాల్స్‌లోనూ మా ప్రచురణలన్నీ లభించును.

జనప్రియ పబ్లికేషన్స్, తెనాలి - 522 201. Phone No. 23037

Cont....4th

EXERCISE No. 20 :

Change the verbs in the following sentences into passive voice wherever necessary.

1] They are repairing up the road.

2] He was pulling down the rope.

3] The old lady was bringing up the children.

4] The players are playing the Match well.

5] The workers are cutting the crop.

6] The driver is repairing the engine.

MODEL-3 : SENTENCE IN PERFECT TENSE

ఈ Model sentence- perfect tense లో ఉంటుంది. దీనిలో రెండు verbs ఉంటాయి. వీటిలో మొదటి verb గా- have, has, had లలో ఒకటి ఉంటుంది. దాని తరువాత principal verb ఉంటుంది. Principal verb- past participle గా ఉంటుంది (present perfect/past prefect). వీటిని passive voice లోనికి మార్చుటకు- principal verb కు ముందు "been" ఉపయోగించాలి.

Ex. : Active voice :- Sumathi has seen the thieves.

Passive voice :- The thieves have been seen by Sumathi.

Change : 1] Subject ను- object place లోనికి, object ను- subject place లోనికి మార్చాలి.

2] Principal verb- past participle గానే ఉంటుంది. కనుక మార్చ నవసరములేదు.

3] Auxiliary verb ను- మారిన subject కు అనుకూలమైన number లోనికి మార్చాలి.